

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1245, Budapest 5. Pf. 1036

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/006/2013.

Iktatószám: Vj/006-37/2013.

Üzleti titkot nem tartalmaz!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Piros Ügyvédi Iroda (1088 Budapest, Rákóczi út 47. dr. P. Cs. ügyvéd) által képviselt **Viva Natura World Kft.** (2151 Fót, Németh Kálmán út 34-36., Hrachovina Ildikó ügyvezető.) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban megtartott tárgyalást követően meghozta a következő

h a t á r o z a t o t .

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa megállapítja, hogy a Viva Natura World Kft. tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor egyes kereskedelmi kommunikációiban a

- A. Kombucha gomba kultúra,
- B. Kombucha koncentrátum,
- C. Kombucha koncentrátum ananással, csipkebogyóval és papayával,
- D. Kombucha koncentrátum papayával,
- E. Kombucha koncentrátum búzafűvel,
- F. Kombucha koncentrátum csipkebogyóval,
- G. Kombucha koncentrátum inulinnal, ananással, csipkebogyóval és papayával,
- H. Kombucha koncentrátum jóddal,
- I. Imponáll zöldzab, zeller, zöldárpa, csalán, csipkebogyó tabletta,
- J. Áfonya-acerola kapszula,
- K. Alen, illetve a
- L. Mokusaku talptapasz

termékekkel kapcsolatban 2009 tavaszától 2013. január 18-ig terjedő időszakban valótlan állításokat alkalmazott azok gyógyító, egészségre gyakorolt hatásaira, valamint a Mokusaku talptapasz használatától várható eredményekre, illetőleg annak várható előnyeire vonatkozóan.

A jogsértés megállapításán túl az eljáró versenytanács a Viva Natura World Kft. számára megtiltja a jogsértő magatartás további folytatását.

Az eljáró versenytanács kötelezi továbbá a Viva Natura Kft-t 10.000.000 Ft (azaz Tízmillió forint) bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a

Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételi számlája javára köteles megfizetni.

Ha a kötelezett fizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság, az eljárási díj, illetve a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címzett, de a Versenytanácsnál benyújtható vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni. A Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevélben terjesztheti elő.

I n d o k o l á s

I.

Az eljárás tárgya

1. A Dunakeszi Városi Bíróság a 2012. november 16-án kelt, a Gazdasági Versenyhivatalhoz (a továbbiakban: GVH) 2012. november 20-án érkezett megkeresésével értesítette a GVH-t, hogy a bíróságon a Pest Megyei Főügyészség felperes 9.P.20.662/2011. szám alatt a Viva Natura World Kft. (2151 Fót, Németh Kálmán út 34-36.) alperes ellen fogyasztók védelme iránt pert indított. Egyúttal – hivatkozva a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban Tptv.) 88/B. §-ára – felhívta a GVH-t, hogy a megkereséshez mellékelt keresetlevél, kereseti ellenkérelem, valamint módosított keresetlevél alapján terjessze elő 60 napon belül az észrevételeit, valamint a fenti határidőn belül nyilatkozzék, hogy versenyfelügyeleti eljárás indult-e az ügyben.
2. A fentiekben kifejtettek okán a GVH versenyfelügyeleti eljárást indított 2013. január 18-án Vj/006/2013. számon, mert az eljárás alá vont által alkalmazott, termékeit népszerűsítő egyes kereskedelmi kommunikációival valószínűsíthetően megsértette az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 10. §-a (2) bekezdésének b) pontjában, illetőleg ugyanezen jogszabályhely (3) bekezdésében előírt tilalmat – figyelemmel az Éltv. 10. §-a (4) bekezdésében foglalt rendelkezésre, valamint a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat az Fttv. mellékletének 17. pontjában, a 6. §-a (1) bekezdésének b) pont bg) és bj) alpontjában, illetőleg a 3. §-a (2) bekezdésében foglalt tényállás megvalósításával.
3. A versenyfelügyeleti eljárás a 2009 tavaszától 2013. január 18-ig alkalmazott kereskedelmi kommunikációk vizsgálatára terjed ki.
4. A Pest Megyei Főügyészség a Dunakeszi Városi Bíróság (ma Járásbíróság) előtt benyújtott keresetében a termékekkel kapcsolatban tett reklámállításokat kifogásolta. A Pest Megyei Főügyészség szerint a vállalkozás számos olyan egészségre ható, illetőleg gyógyhatásra utaló állítást tett közzé az általa forgalmazott termékekkel kapcsolatban, amelyek sértik a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi

XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6. § b) pontját és – a Mokusaku talptapasz kivételével, amely nem élelmiszer – az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.), az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet és az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló Európai Parlament és a Tanács 2006. december 20-i 1924/2006/EK rendelet (a továbbiakban: 1924/2006/EK rendelet) előírásait.

II.

Az eljárás alá vont vállalkozás

5. A Viva Natura World Kft. (2151 Fót, Németh Kálmán út 34-36., cg.: 13-09-093025) eljárás alá vont vállalkozás 2002-ben alakult, fő tevékenysége „gyógyszer, gyógyászati termék nagykereskedelme”. Az eljárás alá vont a termékeket közvetlenül a fogyasztóknak a székhelyén található márkaboltjában, a www.vivanatura.hu linken elérhető webáruházában, illetve az általa szervezett rendezvényeken értékesíti.
6. Az eljárás alá vont 2012. évi beszámolója¹ alapján 2012-ben a vállalkozás értékesítésből származó nettó árbevétele 236.449.000 Ft volt.

III.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

Az érintett termékek

7. A jelen versenyfelügyeleti eljárás tárgya a Kombucha gomba kultúra, Kombucha koncentrátum, Kombucha koncentrátum ananással, csipkebogyóval és papayával, Kombucha koncentrátum papayával, Kombucha koncentrátum búzafűvel, Kombucha koncentrátum csipkebogyóval, Kombucha koncentrátum inulinnal, ananással, csipkebogyóval és papayával, Kombucha koncentrátum jóddal, Imponáll zöldzab, zeller, zöldárpa, csalán, csipkebogyó tabletta, Áfonya-acerola kapszula, Alen, illetve Mokusaku talptapasz értékesítése során közzétett, a termékek jellemzőivel, hatásaival kapcsolatos kommunikáció.
8. A kombucha alapú és a kombucha tartalmú, valamint az Imponáll zöldzab, zeller, zöldárpa, csalán, csipkebogyó tabletta termékek a hagyományos élelmiszer kategóriába sorolandók, tekintettel az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2002. január 28-i 178/2002/EK rendeletének 2. cikke szerinti fogalom meghatározásra, mely alapján élelmiszer minden olyan feldolgozott, részben feldolgozott vagy feldolgozatlan anyag vagy termék, amelyet emberi fogyasztásra szánnak, illetve amelyet várhatóan emberek fogyasztanak el. Az „élelmiszer” fogalmába beletartozik az ital, a rágógumi, valamint az előállítás, feldolgozás vagy kezelés során szándékosan hozzáadott bármely anyag, többek között a víz is.

¹ Vj/006-008/2013. sz. irat 2. sz. melléklete

9. Az eljárással érintett termékek közül az Áfonya-acerola kapszula étrend-kiegészítőnek, az Alen elnevezésű termék étrend-kiegészítő pornak minősül. Az Országos Élelmiszer- és Táplálkozástudományi Intézet 1356/2005. OÉTI² és 1245/2006. OÉTI³ számon állított ki igazolást a termékek nyilvántartásba vételéről.
10. Az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet 2. §-ának 2) pontja értelmében étrend-kiegészítő a hagyományos étrend kiegészítését szolgáló olyan élelmiszer, amely koncentrált formában tartalmaz tápanyagokat vagy egyéb táplálkozási vagy élettani hatással rendelkező anyagokat, egyenként vagy kombináltan; adagolt vagy adagolható formában kerül forgalomba (például kapszula, pasztilla, tabletta, port tartalmazó tasak, adagolható por, ampulla, csepegtető üveg vagy más hasonló por-, illetve folyadékforma, amely alkalmas kis mennyiség adagolására). A rendelet 3. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy Magyarország területén csak a rendelet előírásainak megfelelő étrend-kiegészítő hozható forgalomba. A 10. § (1) bekezdése szerint az étrend-kiegészítők hatékony hatásági ellenőrzése érdekében legkésőbb a termék első forgalomba hozatalakor a gyártó vagy az importőr köteles bejelenteni a készítményt az OÉTI-hez a rendelet 4. számú melléklete szerinti adatok közlésével és a címke egyidejű megküldésével.
11. A Mokusaku talptapasz Japánban és a Távols-Keleten használt tradicionális népgyógyászati eszköz, melyet főként a test méregtelenítésére használnak.⁴

A termékek forgalmazása és a kereskedelmi gyakorlatok

12. Az eljárás alá vont által a GVH rendelkezésére bocsátott információk alapján az alábbiak emelendők ki a vizsgált magatartással, illetve a kereskedelmi gyakorlat alkalmazásával kapcsolatban.
13. Az eljárás alá vont
- A. a Kombucha gomba kultúrát 2005. március 30-tól,⁵
- B. a Kombucha koncentrátumot 2005. március 25-től,⁶
- C. a Kombucha koncentrátumot ananással, csipkebogyóval és papayával 2005. febr.úár 14-től,⁷
- D. a Kombucha koncentrátumot papayával szintén 2005. február 14-től,⁸
- E. a Kombucha koncentrátumot búzafűvel 2005. április 13-tól,

² Vj/006-019/2013. sz. irat

³ <http://www.oeti.hu/download/etrendabc.pdf>

⁴ A Pest Megyei Főügyészség Magánjogi és Közigazgatási Jogi Osztálya által összeállított, 2011. június 20-án kelt, P.M. 1883/2011/1-I. iktatási számú keresetlevelének 9. számú melléklete

⁵ Vj/006-002/2013. sz. irat 3. pont

⁶ Vj/006-002/2013. sz. irat 3. pont

⁷ Vj/006-002/2013. sz. irat 3. pont

⁸ Vj/006-002/2013. sz. irat 3. pont

F. a Kombucha koncentrátumot csipkebogyóval 2008. október 13-tól,⁹

G. a Kombucha koncentrátumot inulinnal, ananással, csipkebogyóval és papayával 2009. augusztus 4-től,¹⁰

H. a Kombucha Kombucha koncentrátumot jóddal 2005. április 29-től,¹¹

I. a Imponáll zöldzab, zeller, zöldárpa, csalán, csipkebogyó tablettát 2005. március 25-től,¹²

J. az Áfonya-acerola kapszulát 2007. január 24-től,¹³

K. az Alen étrend-kiegészítő port 2006. augusztus 17-től¹⁴

kezdődően hozza forgalomba.

14. Az eljárás alá vont a Mokusaku talptapasz nem csípős változatát 2005. szeptember 28-tól, a csípős változatát 2005. szeptember 3-tól¹⁵ 2011. december 21-ig forgalmazta.

15. Az eljárással érintett Kombucha gomba kultúrát az eljárás alá vont házi felhasználás céljából értékesíti, amelyből a fogyasztó az otthonában készíthet emberi fogyasztásra szánt Kombucha italt. A különböző fajtájú Kombucha koncentrátumokból hígítással készül Kombucha ital.

16. Az eljárás alá vont termékei népszerűsítése során egészségre, gyógyhatásra és használatától várható eredményekre, előnyökre vonatkozó állításokat tett közzé termékeivel kapcsolatban, melyeket a jelen határozat a későbbiekben részletesen bemutat.

17. Az eljárás alá vont az alábbi kommunikációs eszközöket alkalmazta az eljárással érintett termékek népszerűsítése során 2013. január 18-ig:

- saját honlap (www.vivanatura.hu),
- televíziós reklámok,
- nyomtatott sajtótermékek
- elektronikus Direct Marketing levelek,
- termékajánlók,
- tájékoztató előadások.

18. Az eljárás alá vont által alkalmazott kereskedelmi kommunikációk termékek szerinti bontásban az alábbi táblázatokban találhatóak.

⁹ Vj/006-002/2013. sz. irat 3. pont

¹⁰ Vj/006-002/2013. sz. irat 3. pont

¹¹ Vj/006-002/2013. sz. irat 3. pont

¹² Vj/006-002/2013. sz. irat 3. pont

¹³ Vj/006-002/2013. sz. irat 3. pont

¹⁴ Vj/006-002/2013. sz. irat 3. pont

¹⁵ Vj/006-014/2013. sz. irat (A Viva Natura World Kft. a Pest megyei Főügyészség Magánjogi és Közigazgatási Jogi Osztályának címzett, 2011. május 17-én kelt beadványa, az iraton megjelölt ügyszám: T.K. 1430/2011.)

19. „A” A Kombucha gomba kultúra népszerűsítésére felhasznált kommunikációs eszközök:

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példányszám	Mérete (ahol értelmezhető)	
Elektronikus médium	saját honlap		országos			[üzleti titok] Ft ¹⁶
	Hálózat TV	2011. 01.11., 2011.02.22., 2011.03.29., 2011.05.31., 2011.08.07., 2011.08.14., 2011.08.21., 2011.08.28.	országos			[üzleti titok] Ft ¹⁷
		2012.04.03., 2012.04.10., 2012.04.17., 2012.10.09.	országos			[üzleti titok] Ft ¹⁸
Nyomtatott sajtótermék	Természetgyógyász magazin	2012. 04. hó, 2012. 08. hó	országos	[üzleti titok] ¹⁹		[üzleti titok] Ft ²⁰
Vásárláshelyi reklám	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év	Fót (márkabolt)	[üzleti titok]	A/5, 28 oldalas	[üzleti titok] Ft ²¹
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival	2012. év	Fót (márkabolt)	[üzleti titok]	A/5, 12 oldalas	[üzleti titok] Ft ²²
Rendezvényen használt kommunikációs	Zöldvér lúgosító program termékajánló	2009. tavasz	országos ²³	[üzleti titok]		[üzleti titok] Ft ²⁴

¹⁶ Vj/006-009/2013. sz. irat

¹⁷ Vj/006-018/2013. sz. irat

¹⁸ Vj/006-018/2013. sz. irat

¹⁹ Vj/006-020/2013. sz. irat

²⁰ Vj/006-020/2013. sz. irat

²¹ Vj/006-018/2013. sz. irat

²² Vj/006-018/2013. sz. irat

²³ Vj/006-019/2013. sz. irat

²⁴ Vj/006-018/2013. sz. irat

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példányszám	Mérete (ahol értelmezhető)	
eszköz	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012.05.12., 2012.11.17. ²⁵	Budapest	A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő.		
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival			A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő		
Személyes eladás során használt írásbeli, szóbeli tájékoztató anyagok²⁶	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év		A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő.		
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival	2012. év		A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő		

20. „B” A Kombucha koncentrátum népszerűsítésére felhasznált kommunikációs eszközök:

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példányszám	Mérete (ahol értelmezhető)	
Elektronikus médium	saját honlap		országos			[üzleti titok] Ft ²⁷
	Hálózat TV	2011. 01.11., 2011.02.22., 2011.03.29., 2011.05.31., 2011.08.07., 2011.08.14., 2011.08.21., 2011.08.28.	országos			A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került

²⁵ Az eljárás alá vont a Vj/006-019/2013. számon iktatott beadványban tett nyilatkozata szerint a rendezvényeiken létszámnnyilvántartást nem végeztek, ugyanakkor mind a 2012. május 12-i, mind a 2012. november 17-i rendezvényen az előadóterem befogadóképessége 450 fő volt.

²⁶ Az eljárás alá vont ugyanazt a termékajánlót használta fel mind a rendezvényein, mind a személyes eladás során, valamint vásárláshelyi reklámanyagként.

²⁷ Vj/006-009/2013. sz. irat

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példányszám	Mérete (ahol értelmezhető)	
		2012.04.03., 2012.04.10., 2012.04.17., 2012.10.09.	országos			A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került
Vásárláshelyi reklám	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év	Fót (márkabolt)	[üzleti titok]	A/5, 28 oldalas	[üzleti titok] Ft ²⁸
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival	2012. év	Fót (márkabolt)	[üzleti titok]	A/5, 12 oldalas	[üzleti titok] Ft ²⁹
Rendezvényen használt kommunikációs eszköz	Zöldvér lúgosító program termékajánló	2009. tavasz	országos ³⁰	[üzleti titok]		[üzleti titok] Ft ³¹
	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012.05.12., 2012.11.17. ³²	Budapest	A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő.		
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival			A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő		
Személyes eladás során használt írásbeli, szóbeli tájékoztató anyagok	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év		A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő.		
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival	2012. év		A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő		

21. „C” A Kombucha koncentrátum ananással, csipkebogyóval és papayával elnevezésű termék népszerűsítésére felhasznált kommunikációs eszközök:

²⁸ Vj/006-018/2013. sz. irat

²⁹ Vj/006-018/2013. sz. irat

³⁰ Vj/006-019/2013. sz. irat

³¹ Vj/006-018/2013. sz. irat

³² Az eljárás alá vont a Vj/006-019/2013. számon iktatott beadványban tett nyilatkozata szerint a rendezvényeiken létszámnnyilvántartást nem végeztek, ugyanakkor mind a 2012. május 12-i, mind a 2012. november 17-i rendezvényen az előadóterem befogadóképessége 450 fő volt.

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példány-szám	Mérete (ahol értelmezhető)	
Elektronikus médium	saját honlap		országos			[üzleti titok] Ft ³³
	Hálózat TV	2011. 01.11., 2011.02.22., 2011.03.29., 2011.05.31., 2011.08.07., 2011.08.14., 2011.08.21., 2011.08.28.	országos			A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került
		2012.04.03., 2012.04.10., 2012.04.17., 2012.10.09.	országos			A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került
Vásárláshelyi reklám	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év	Fót (márkabolt)	[üzleti titok]	A/5, 28 oldalas	[üzleti titok] Ft ³⁴
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival	2012. év	Fót (márkabolt)	[üzleti titok]	A/5, 12 oldalas	[üzleti titok] Ft ³⁵
Rendezvényen használt kommunikációs eszköz	Zöldvér lúgosító program termékajánló	2009. tavasz	országos ³⁶	[üzleti titok]		[üzleti titok]Ft ³⁷
	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012.05.12., 2012.11.17. ³⁸	Budapest	A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő.		
	Viva Natura termékajánló 2012.			A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő		

³³ Vj/006-009/2013. sz. irat

³⁴ Vj/006-018/2013. sz. irat

³⁵ Vj/006-018/2013. sz. irat

³⁶ Vj/006-019/2013. sz. irat

³⁷ Vj/006-018/2013. sz. irat

³⁸ Az eljárás alá vont a Vj/006-019/2013. számon iktatott beadványban tett nyilatkozata szerint a rendezvényeiken létszámnnyilvántartást nem végeztek, ugyanakkor mind a 2012. május 12-i, mind a 2012. november 17-i rendezvényen az előadóterem befogadóképessége 450 fő volt.

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példány-szám	Mérete (ahol értelmezhető)	
	újdonságaival					
Személyes eladás során használt írásbeli, szóbeli tájékoztató anyagok	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év			A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő.	
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival	2012. év			A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő	

22. „D” A Kombucha koncentrátum papayával elnevezésű termék népszerűsítésére felhasznált kommunikációs eszközök:

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettség e	Példány -szám	Mérete (ahol értelmezhető)	
Elektronikus médium	saját honlap		országos			[üzleti titok] Ft ³⁹
	Hálózat TV	2011. 01.11., 2011.02.22., 2011.03.29., 2011.05.31., 2011.08.07., 2011.08.14., 2011.08.21., 2011.08.28.	országos			A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került
		2012.04.03., 2012.04.10., 2012.04.17., 2012.10.09.	országos			A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került
Vásárláshelyi reklám	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év	Fót (márkabolt)	[üzleti titok]	A/5, 28 oldalas	[üzleti titok] Ft ⁴⁰
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival	2012. év	Fót (márkabolt)	[üzleti titok]	A/5, 12 oldalas	[üzleti titok] Ft ⁴¹
Rendezvényen használt kommunikációs eszköz	Zöldvér lúgosító program termékajánló	2009. tavasz	országos ⁴²	[üzleti titok]		[üzleti titok] Ft ⁴³
	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012.05.12., 2012.11.17. ⁴⁴	Budapest	A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő.		
	Viva Natura termékajánló 2012.			A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő		

³⁹ Vj/006-009/2013. sz. irat

⁴⁰ Vj/006-018/2013. sz. irat

⁴¹ Vj/006-018/2013. sz. irat

⁴² Vj/006-019/2013. sz. irat

⁴³ Vj/006-018/2013. sz. irat

⁴⁴ Az eljárás alá vont a Vj/006-019/2013. számon iktatott beadványban tett nyilatkozata szerint a rendezvényeiken létszámnnyilvántartást nem végeztek, ugyanakkor mind a 2012. május 12-i, mind a 2012. november 17-i rendezvényen az előadóterem befogadóképessége 450 fő volt.

	újdomságaival			
Személyes eladás során használt írásbeli, szóbeli tájékoztató anyagok	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év		A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő.
	Viva Natura termékajánló 2012. újdomságaival	2012. év		A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő

23. „E” A Kombucha koncentrátum búzafűvel elnevezésű termék népszerűsítésére felhasznált kommunikációs eszközök:

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példány-szám	Mérete (ahol értelmezhető)	
Elektronikus médium	saját honlap		országos			[üzleti titok] Ft ⁴⁵
	Hálózat TV	2011. 01.11., 2011.02.22., 2011.03.29., 2011.05.31., 2011.08.07., 2011.08.14., 2011.08.21., 2011.08.28.	országos			A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került
		2012.04.03., 2012.04.10., 2012.04.17., 2012.10.09.	országos			A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került
Nyomtatott sajtótermék	Természetgyógyász magazin	46				[üzleti titok] Ft ⁴⁷

⁴⁵ Vj/006-009/2013. sz. irat

⁴⁶ Vj/006-002/2012. sz. irat

⁴⁷ Vj/006-020/2013. sz. irat

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példány-szám	Mérete (ahol értelmezhető)	
Vásárláshelyi reklám	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év	Fót (márkabolt)	[üzleti titok]	A/5, 28 oldalas	[üzleti titok] Ft ⁴⁸
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival	2012. év	Fót (márkabolt)	[üzleti titok]	A/5, 12 oldalas	[üzleti titok] Ft ⁴⁹
Rendezvényen használt kommunikációs eszköz	Zöldvér lúgosító program termékajánló	2009. tavasz	országos ⁵⁰	[üzleti titok]		[üzleti titok] Ft ⁵¹
	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012.05.12., 2012.11.17. ⁵²	Budapest	A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő.		
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival			A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő		
Személyes eladás során használt írásbeli, szóbeli tájékoztató anyagok	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év		A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő.		
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival	2012. év		A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő		

24. „F” A Kombucha koncentrátum csipkebogyóval megnevezésű termék népszerűsítésére felhasznált kommunikációs eszközök:

A kommunikációs	A kommunikációs eszköz	A hirdetés	Reklám-költség
-----------------	------------------------	------------	----------------

⁴⁸ Vj/006-018/2013. sz. irat

⁴⁹ Vj/006-018/2013. sz. irat

⁵⁰ Vj/006-019/2013. sz. irat

⁵¹ Vj/006-018/2013. sz. irat

⁵² Az eljárás alá vont a Vj/006-019/2013. számon iktatott beadványban tett nyilatkozata szerint a rendezvényeiken létszámnnyilvántartást nem végeztek, ugyanakkor mind a 2012. május 12-i, mind a 2012. november 17-i rendezvényen az előadóterem befogadóképessége 450 fő volt.

eszköz típusa	megnevezése, egyértelmű beazonosítása	Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példány-szám	Mérete (ahol értelmezhető)	(Ft-ban)
Elektronikus médium	saját honlap		országos			[üzleti titok] Ft ⁵³
	Hálózat TV (Kombucha koncentrátumok reklámja)	2011.01.11., 2011.02.22., 2011.03.29., 2011.05.31., 2011.08.07., 2011.08.14., 2011.08.21., 2011.08.28.	országos			A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került
		2012.04.03., 2012.04.10., 2012.04.17., 2012.10.09.	országos			A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került
	Hálózat TV (Kombucha koncentrátum csipkebogyóval megnevezésű termék reklámja)	2011.03.29.				A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került
						A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került ⁵⁴
Nyomtatott sajtótermék	Szórólap			[üzleti titok]		[üzleti titok] Ft ⁵⁵
Vásárláshelyi reklám	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év	Fót (márkabolt)	[üzleti titok]	A/5, 28 oldalas	[üzleti titok] Ft ⁵⁶

⁵³ Vj/006-009/2013. sz. irat

⁵⁴ Az eljárás alá vont mind a Vj/006-002/2013., mind pedig a Vj/006-005/2013. számon iktatott beadványában egybehangzóan nyilatkozott a reklámfilmek éves sugárzási díjairól, és mindkét beadványában csak a 2011. március 29-i időpontot adta meg a Kombucha koncentrátum csipkebogyóval megnevezésű termék reklámjának sugárzási időpontjaként.

⁵⁵ Vj/006-005/2013. sz. irat

⁵⁶ Vj/006-018/2013. sz. irat

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példány-szám	Mérete (ahol értelmezhető)	
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival	2012. év	Fót (márkabolt)	[üzleti titok]	A/5, 12 oldalas	[üzleti titok] Ft ⁵⁷
Rendezvényen használt kommunikációs eszköz	Zöldvér lúgosító program termékajánló	2009. tavasz	országos ⁵⁸	[üzleti titok]		[üzleti titok] Ft ⁵⁹
	Minden ami szép, ránc vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012.05.12., 2012.11.17. ⁶⁰	Budapest	A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő.		
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival			A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő		
Személyes eladás során használt írásbeli, szóbeli tájékoztató anyagok	Minden ami szép, ránc vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év		A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő.		
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival	2012. év		A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő		

25. „G” A Kombucha koncentrátum inulinnal, ananással, csipkebogyóval és papayával megnevezésű termék népszerűsítésére felhasznált kommunikációs eszközök:

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példány-szám	Mérete (ahol értelmezhető)	

⁵⁷ Vj/006-018/2013. sz. irat

⁵⁸ Vj/006-019/2013. sz. irat

⁵⁹ Vj/006-018/2013. sz. irat

⁶⁰ Az eljárás alá vont a Vj/006-019/2013. számon iktatott beadványban tett nyilatkozata szerint a rendezvényeiken létszámnnyilvántartást nem végeztek, ugyanakkor mind a 2012. május 12-i, mind a 2012. november 17-i rendezvényen az előadóterem befogadóképessége 450 fő volt.

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példány-szám	Mérete (ahol értelmezhető)	
Elektronikus médium	saját honlap		országos			[üzleti titok] Ft
	Hálózat TV (Kombucha koncentrátumok reklámja)	2011.01.11., 2011.02.22., 2011.03.29., 2011.05.31., 2011.08.07., 2011.08.14., 2011.08.21., 2011.08.28.	országos			A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került
		2012.04.03., 2012.04.10., 2012.04.17., 2012.10.09.	országos			A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került
	Hálózat TV (Kombucha koncentrátum inulinnal, ananással, csipkebogyóval és papayával megnevezésű termék reklámja)	2011.02.01., 2011.03.29., 2011.12.20				A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került
		2012.01.17., 2012.04.03., 2012.04.10., 2012.04.24., 2012.05.01., 2012.06.05., 2012.06.26., 2012.07.10., 2012.07.17., 2012.07.24., 2012.07.31., 2012.08.07., 2012.08.14., 2012.08.21.,				A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példány-szám	Mérete (ahol értelmezhető)	
		2012.08.28., 2012.09.04.				
Nyomtatott sajtótermék	Természetgyógyász magazin	2011. 04. hó, 2011. 05. hó, 2011. 06. hó, 2011. 08. hó, 2011. 09. hó	országos	[üzleti titok]	12x9,3 cm 12x9,3 cm 12x9,3 cm 12x9,3 cm 12x9,3 cm 12x9,3 cm	[üzleti titok] Ft ⁶¹
		2012. 04. hó, 2012. 06. hó, 2012. 08. hó, 2012.12. hó,		[üzleti titok]	A/3 12x9,3 cm 12x9,3 cm A/3	[üzleti titok] Ft ⁶²
Direkt marketing eszköz	hírlevél	2012.06. hó 2012.08. hó 2012.12. hó		[üzleti titok] ⁶³		
Vásárláshelyi reklám	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év	Fót (márkabolt)	[üzleti titok]	A/5, 28 oldalas	[üzleti titok] Ft ⁶⁴
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival	2012. év	Fót (márkabolt)	[üzleti titok]	A/5, 12 oldalas	[üzleti titok] Ft ⁶⁵
Rendezvényen használt kommunikációs eszköz	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012.05.12., 2012.11.17. ⁶⁶	Budapest	A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő.		
	Viva Natura			A „Vásárláshelyi reklám” sorban		

⁶¹ Vj/006-020/2013. sz. irat

⁶² Vj/006-020/2013. sz. irat

⁶³ Vj/006-019/2013. sz. irat

⁶⁴ Vj/006-018/2013. sz. irat

⁶⁵ Vj/006-018/2013. sz. irat

⁶⁶ Az eljárás alá vont a Vj/006-019/2013. számon iktatott beadványban tett nyilatkozata szerint a rendezvényeiken létszámnnyilvántartást nem végeztek, ugyanakkor mind a 2012. május 12-i, mind a 2012. november 17-i rendezvényen az előadóterem befogadóképessége 450 fő volt.

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példány-szám	Mérete (ahol értelmezhető)	
	termékajánló 2012. újdonságaival			megadott adatokba beleértendő		
Személyes eladás során használt írásbeli, szóbeli tájékoztató anyagok	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év		A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő.		
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival	2012. év		A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő		

26. „H” A Kombucha koncentrátum jóddal elnevezésű termék népszerűsítésére felhasznált kommunikációs eszközök:

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példány-szám	Mérete (ahol értelmezhető)	
Elektronikus médium	saját honlap		országos			[üzleti titok]Ft ⁶⁷
	Hálózat TV	2011.01.11., 2011.02.22., 2011.03.29., 2011.05.31., 2011.08.07., 2011.08.14., 2011.08.21., 2011.08.28.	országos			A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került
		2012.04.03., 2012.04.10., 2012.04.17., 2012.10.09.	országos			A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került

⁶⁷ Vj/006-009/2013. sz. irat

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példány-szám	Mérete (ahol értelmezhető)	
						került
Nyomtatott sajtótermék	Természetgyógyász magazin	2011. 05. hó	országos	[üzleti titok]		[üzleti titok] Ft ⁶⁸
Direkt marketing eszköz	hírlevél	2012.05. hó		[üzleti titok] ⁶⁹		
Vásárláshelyi reklám	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év	Fót (márkabolt)	[üzleti titok]	A/5, 28 oldalas	[üzleti titok] Ft ⁷⁰
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival	2012. év	Fót (márkabolt)	[üzleti titok]	A/5, 12 oldalas	[üzleti titok] Ft ⁷¹
Rendezvényen használt kommunikációs eszköz	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012.05.12., 2012.11.17. ⁷²	Budapest	A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő.		
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival			A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő		
Személyes eladás során használt írásbeli, szóbeli tájékoztató anyagok	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év		A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő.		
	Viva Natura termékajánló 2012. újdonságaival	2012. év		A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő		

27. „I” Az Imponáll zöldzab, zeller, zöldárpa, csalán, csipkebogyó tableta népszerűsítésére felhasznált kommunikációs eszközök:

A kommunikációs	A kommunikációs eszköz megnevezése,	A hirdetés	Reklám-
-----------------	-------------------------------------	------------	---------

⁶⁸ Vj/006-020/2013. sz. irat

⁶⁹ Vj/006-019/2013. sz. irat

⁷⁰ Vj/006-018/2013. sz. irat

⁷¹ Vj/006-018/2013. sz. irat

⁷² Az eljárás alá vont a Vj/006-019/2013. számon iktatott beadványban tett nyilatkozata szerint a rendezvényeiken létszámnnyilvántartást nem végeztek, ugyanakkor mind a 2012. május 12-i, mind a 2012. november 17-i rendezvényen az előadóterem befogadóképessége 450 fő volt.

eszköz típusa	egyértelmű beazonosítása	Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példány-szám	Mérete (ahol értelmezhető)	költség (Ft-ban)
Elektronikus médium	saját honlap		országos			[üzleti titok] Ft
Nyomtatott sajtótermék	Természetgyógyász magazin	2012. 06. hó	országos	[üzleti titok] ⁷³		[üzleti titok] Ft ⁷⁴

28. „J” Az Áfonya-acerola kapszula népszerűsítésére felhasznált kommunikációs eszközök:

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példány-szám	Mérete (ahol értelmezhető)	
Elektronikus médium	saját honlap		országos			[üzleti titok] Ft
Nyomtatott sajtótermék	Természetgyógyász magazin	2011. 07. hó	országos	[üzleti titok] ⁷⁵		[üzleti titok] Ft ⁷⁶
Vásárláshelyi reklám	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év	Fót (márkabolt)	[üzleti titok]		[üzleti titok] Ft ⁷⁷
Rendezvényen használt kommunikációs eszköz		2012.05.12., 2012.11.17.	Budapest			
Személyes eladás során használt írásbeli, szóbeli tájékoztató anyagok						

29. „K” Az Alen elnevezésű termék népszerűsítésére felhasznált kommunikációs eszközök:

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példány-szám	Mérete (ahol értelmezhető)	

⁷³ Vj/006-020/2013. sz. irat

⁷⁴ Vj/006-020/2013. sz. irat

⁷⁵ Vj/006-020/2013. sz. irat

⁷⁶ Vj/006-020/2013. sz. irat

⁷⁷ Vj/006-018/2013. sz. irat

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példány-szám	Mérete (ahol értelmezhető)	
Elektronikus médium	saját honlap		országos			[üzleti titok] Ft
	Hálózat TV	2011.01.11., 2011.02.01., 2011.02.22.	országos			A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került
		2012.03.01.	országos			A 19. pontban ismertetett Hálózat TV sorába már beszámításra került
Vásárláshelyi reklám	Zöldvér lúgosító program termékajánló	2009. tavasz	országos ⁷⁸			
	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló		Fót (márkabolt)	[üzleti titok]		[üzleti titok] Ft
Rendezvényen használt kommunikációs eszköz	Zöldvér lúgosító program termékajánló					
	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012.05.12., 2012.11.17.	Budapest	A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő.		
Személyes eladás során használt írásbeli, szóbeli tájékoztató anyagok	Zöldvér lúgosító program termékajánló					
	Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló			A „Vásárláshelyi reklám” sorban megadott adatokba beleértendő.		

30. „L” A Mokusaku talptapaszs népszerűsítésére felhasznált kommunikációs eszközök:

⁷⁸ Vj/006-019/2013. sz. irat

A kommunikációs eszköz típusa	A kommunikációs eszköz megnevezése, egyértelmű beazonosítása	A hirdetés				Reklám-költség (Ft-ban)
		Időpontja vagy időtartama	Megjelenés földrajzi helye, lefedettsége	Példány-szám	Mérete (ahol értelmezhető)	
Elektronikus médium	saját honlap	2011. 04. hó	országos			
Vásárláshelyi reklám	Zöldvér lúgosító program termékajánló	2009. tavasz	országos ⁷⁹	[üzleti titok]		[üzleti titok]Ft ⁸⁰
Rendezvényen használt kommunikációs eszköz						
Személyes eladás során használt írásbeli, szóbeli tájékoztató anyagok						

31. Az alkalmazott kommunikációs eszközök teljes körű ismertetését, illetve azok megjelenési adatait a Vj/006-021/2013. számú vizsgálati jelentés V. számú melléklete tartalmazza. Az összes kommunikációs költség [üzleti titok] Ft volt.

IV.

Az eljárás alá vont álláspontja

32. Az eljárás alá vont ügyvezetője előadta, hogy a vállalkozás célja tevékenységük önkéntes jogkövetésen alapuló folytatásával a fogyasztók minél magasabb színvonalú kiszolgálása, a lehető legnagyobb fogyasztói megelégedés elérése. Az eljárás alá vont megítélése szerint jelenlegi eljárásuk megfelel a jogszabályi előírásoknak. Ezzel együtt is mindent megtettek és megtesznek annak érdekében, hogy tevékenységük még inkább összhangban legyen valamennyi jogszabályi előírással. Ezért kérték a GVH-t, hogy – az általa vállalandó kötelezettségek tisztázását követően – a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpvt.) 75. § (1) bekezdése alapján szüntesse meg a versenyfelügyeleti eljárást. Előadta továbbá, hogy véleménye szerint a fenti célt, és valamennyi érintett érdekét a fent említett megoldás szolgálná leginkább.
33. Az eljárás alá vont a versenyfelügyeleti eljárás során az eljárással érintett termékek vonatkozásában az alábbi, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hivatal (European Food Safety Authority, a továbbiakban: EFSA) által összeállított konszolidált listáján szereplő azonosítókra hivatkozott:

⁷⁹ Vj/006-019/2013. sz. irat

⁸⁰ Vj/006-018/2013. sz. irat

- A. a Kombucha gomba koncentrátum vonatkozásában nem történt hivatkozás EFSA azonosítóra.
- B. A Kombucha koncentrátum vonatkozásában a 1123, 1222, 1273, 1274, 1276, 2716, 3280, 3610. számú,
- C. a Kombucha koncentrátum ananással, csipkebogyóval és papayával elnevezésű termék vonatkozásában a Kombucha koncentrátumnál (B.) hivatkozott EFSA azonosítók, továbbá a 2512, 2710, 2825, 2007, 3681, 3879, 3682, 3880, 3679, 3683, 3878, 4321, 4328, 2213, 2514. számú,
- D. a Kombucha koncentrátum papayával elnevezésű termék vonatkozásában a Koncentrátumnál (B.) hivatkozott EFSA azonosítók, továbbá a Kombucha koncentrátum ananással, csipkebogyóval és papayával elnevezésű termékénél hivatkozott 2512, 2710, 2825, 2007. számú,
- E. a Kombucha koncentrátum búzafüvel elnevezésű termék vonatkozásában szintén a Kombucha koncentrátumnál (B.) hivatkozott EFSA azonosítók, továbbá a 2832, 4496, 3907, 2013, 2014, 3323, 2128. számú,
- F. a Kombucha koncentrátum csipkebogyóval elnevezésű termék vonatkozásában a Kombucha koncentrátumnál (B.) hivatkozott EFSA azonosítók, továbbá a 3681, 3879, 3682, 3880, 3679, 3683, 3878, 4321, 4328. számú
- G. a Kombucha koncentrátum inulinnal, ananással, csipkebogyóval és papayával elnevezésű termék vonatkozásában szintén a Kombucha koncentrátumnál (B.) hivatkozott EFSA azonosítók, valamint a 2512, 2710, 2825, 2007, 3681, 3878, 3682, 3880, 3679, 3683, 3878, 4321, 4328, 2213, 2514. számú
- H. a Kombucha Kombucha koncentrátum jóddal elnevezésű termék vonatkozásában szintén a Kombucha koncentrátumnál (B.) hivatkozott EFSA azonosítók, továbbá a 273, 274, 1237, 402, 370. számú,
- I. az Imponáll zöldzab, zeller, zöldárpa, csalán, csipkebogyó tabletta elnevezésű termék vonatkozásában a 2512, 2710, 2825, 2007, 3681, 3879, 3682, 3880, 3679, 3683, 3878, 4321, 2397, 2398, 4360, 2217, 4417, 4418, 3834, 3936, 3937, 2208, 1993, 1121, 2765. számú,
- J. az Áfonya-acerola kapszula elnevezésű termék vonatkozásában a 1125 2770, 3328, 1288, 2153, 3196, 1256. számú azonosítók.

34. Az eljáró versenytanács észlelte, hogy az eljárás alá vont a Pest Megyei Főügyészség Magánjogi és Közigazgatási Jogi Osztályának címzett, 2011. május 17-én kelt beadványának 3. számú mellékletében a kereskedelmi kommunikációban alkalmazott állításainak alátámasztására az alábbiakat jelölte meg azok forrásaiként:

- A Kombucha gomba kultúra (A.) vonatkozásában H. W. T.: Kombucha a csodálatos gomba című. kiadványa,
- Kombucha koncentrátum (B.), a Kombucha koncentrátum ananással, csipkebogyóval és papayával (C.), a Kombucha koncentrátum csipkebogyóval (F.), valamint a Kombucha

koncentrátum inulinnal, ananással, csipkebogyóval és papayával (G.) elnevezésű termékek vonatkozásában:

- http://www.happyherbalist.com/analysis_of_kombucha.htm
- Analyses of Kombucha Ferments by M. R. R.
- A. A. M.: The essential Kombucha.

- Kombucha koncentrátum papayával (D.) elnevezésű termék vonatkozásában:

- H. W. T.: Papaya a gyógyító fa
- <http://www.livestrong.com/article/198349-benefit-of-papaya-enzyme/>
- <http://www.whfoods.com/genpage.php?tname=foodspice&dbid=47>

- A Kombucha koncentrátum búzafűvel (E.) elnevezésű termék vonatkozásában A. W. Búzafű c. kiadványa,
- Kombucha koncentrátum inulinnal, ananással, csipkebogyóval és papayával (G.) elnevezésű termékkel kapcsolatban Dr. P. M.: A probiotikumok és prebiotikumok szerepe a táplálkozásban, illetve Dr. D. T. A prebiotikumok szerepe a táplálkozásban c. művek,
- Az Alen (K.) elnevezésű termék vonatkozásában a <http://www.alen-eveliza.com/index.php> honlap és füzet,
- A Mokusaku talptapasz (L.) vonatkozásában egy internetes honlapról származó terméktájékoztató.⁸¹

35. Az eljárás alá vont a 2013. november 14-én tartott tárgyaláson még hivatkozott arra is, hogy szükségesnek tartja a Hálózat TV megkeresését annak érdekében, hogy a kommunikációja széles körűségét, a nézőkkel történt ismertetés körét megállapíthassa az eljáró versenytanács. Utalt arra is, hogy a tárgyaláson megnevezett két prospektusát („Minden ami szép ránk vár még” és a „Zöldvér lúgosító program termékajánló) bár elkészítette (a költségekben is szerepel), de felhasználni külső körülmények miatt nem tudta.

Iratellenesnek nevezte az előzetes álláspont 111, 143. és 152. pontjait. A 111. ponttal kapcsolatban utalt a korábbi perbeli beadványára, amelyben igazolta a C vitaminnal kapcsolatos kifogás helytelenségét és előadta, hogy mindegyik készítménye az igazolt C-vitamin mennyiséget tartalmazó natúr koncentrátumon alapul. A 143. pontban a 2013. július hónapra megállapított kommunikáció sem valós, mivel a 152. pontban írt időpontok sem helyesek, ugyanis 2012. májusában a hivatal eljárására tekintettel megváltoztatta kommunikációját és a felhívott, kifogásolt állításokat eltávolították, csak a termékösszetételeket tartalmazták ettől kezdődően a hirdetéseik, illetve az egyes akciókra hívták fel a figyelmet.

A kommunikációs költségeinek alakulását pedig azzal támasztotta alá, hogy becsatolta a versenytanács kérésére a Hálózat TV-vel kötött szerződését, amelyből megállapítható volt, hogy az eljárás alá vont műsorokat készített a TV részére, illetve, hogy az adott 20

⁸¹ Vj/006-014/2013. sz. irat (A Pest Megyei Főügyészség Magánjogi és Közigazgatási Jogi Osztálya által összeállított, 2011. június 20-án kelt, P.M. 1883/2011/1-I. iktatási számú keresetlevelének 3.4 pontja és a 3/j. számú melléklete tartalmazza.)

másodperces reklám-blokkokban akár több termékről is megjelenhetett hirdetés. Saját számításait a 20 sec egységekre számította vissza.

Végezetül előadta, hogy a termékekből befolyó tényleges árbevétele messze nem azonos a teljes árbevételével, ugyanis az előző [üzleti titok] Ft-os összegű, míg a teljes árbevétele 236 milló Ft volt 2012-ben.

V.

Jogi háttér

36. Az **Fttv.** 1. §-ának (1) bekezdése szerint az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen cikk (2) bekezdése szerint az Fttv. hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely a Magyarország területén valósul meg, továbbá arra is, amely a Magyarország területén bárkit fogyasztóként érint.
37. Az Fttv. 2. §-ának
- a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,
 - c) pontja rögzíti, a törvény alkalmazásában áru minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog,
 - d) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja,
 - h) pontja alapján az ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.
38. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (2) bekezdés szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, a) amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (a továbbiakban: szakmai gondosság követelménye), és b) amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a továbbiakban: a fogyasztói magatartás torzítása), vagy erre alkalmas. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés

értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).

39. Az Fttv. 3. §-ának (4) bekezdése rögzíti, hogy az Fttv. mellékletében meghatározott kereskedelmi gyakorlatok tisztességtelenek. Az Fttv. 3. §-ának (4) bekezdése és mellékletének 17. pontja értelmében tisztességtelen annak valótlan állítása, hogy az áru alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására.
40. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. A (2) bekezdés szerint ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hisztériaritásuk, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ésszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni. A (3) bekezdés értelmében nem tekinthető a magatartás torzítására alkalmasnak a reklámban túlzó vagy nem szó szerint értendő kijelentések bevett, a reklám természetéből adódó mértéket meg nem haladó alkalmazása.
41. Az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontja rögzíti, megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény - figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére – olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót az alábbiak közül egy vagy több tényező tekintetében és ezáltal a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas:
- b) az áru lényeges jellemzői, így különösen
 - bg) az adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények, előnyei,
 - bj) az egészségre gyakorolt hatása.
42. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. A (2) bekezdés értelmében az (1) bekezdés szerinti vállalkozás felel akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdéstől eltérően, a kereskedelmi kommunikáció megjelenítési módjával összefüggő okból eredő jogsértésért az is felel, aki a kereskedelmi kommunikációt az arra alkalmas eszközök segítségével megismerhetővé teszi, valamint aki önálló gazdasági tevékenysége körében a kereskedelmi kommunikációt megalkotja vagy ezzel összefüggésben egyéb szolgáltatást nyújt, kivéve, ha a jogsértés az (1) bekezdés szerinti vállalkozás utasításának végrehajtásából ered. Az ilyen jogsértő kereskedelmi gyakorlattal okozott kárért e személyek az (1) bekezdés szerinti vállalkozással egyetemlegesen felelnek.
43. A Fttv. 14. §-a kimondja, hogy a vállalkozás - az eljáró hatóság felhívására - a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz

eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.

44. Az **Éltv.** mellékletének 10. pontja értelmében élelmiszer az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2002. január 28-i 178/2002/EK rendelete 2. cikke szerinti fogalom. Ezen fogalom szerint az „élelmiszer” minden olyan feldolgozott, részben feldolgozott vagy feldolgozatlan anyagot vagy terméket jelent, amelyet emberi fogyasztásra szánnak, illetve amelyet várhatóan emberek fogyasztanak el.
45. Az **Éltv.** 10. §-ának (2) bekezdése szerint az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer, továbbá az élelmiszerek megjelenítése (formája vagy alakja, csomagolása, bemutatásának módja, kellékei) nem tévesztheti meg a végső fogyasztót
- a) az élelmiszer tulajdonságai - így különösen az élelmiszer természete, azonossága, jellemzői, összetétele, mennyisége, eltarthatósága, származási helye vagy eredete, illetve előállítási vagy termelési módja - tekintetében,
 - b) azáltal, hogy az élelmiszernek olyan hatást vagy tulajdonságot tulajdonít, amelyekkel az valójában nem rendelkezik,
 - c) annak állításával vagy olyan benyomás keltésével, hogy az élelmiszer különleges tulajdonsággal rendelkezik, ha ugyanezekkel a tulajdonságokkal minden más hasonló élelmiszer is rendelkezik.
46. Az **Éltv.** 10. §-ának (3) bekezdése értelmében az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer - ha jogszabály vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkezik - nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását.
47. Az **Éltv.** 10. §-ának (4) bekezdése szerint a (2) és (3) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell az élelmiszerekre vonatkozó reklámra.
48. Az **Éltv.** 25. §-ának (3) bekezdése a 10. § (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az **Fttv.** alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.
49. Az **Éltv.** 77. §-a (2) bekezdésének i) pontja rögzíti, hogy az **Éltv.** - a végrehajtására kiadott jogszabályokkal együtt – egyebek között az Európai Parlament és a Tanács 2000/13/EK irányelvének való megfelelést szolgálja.
50. Az **Európai Parlament és a Tanácsnak** élelmiszerek címkézésére, kisserelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 2000/13/EK irányelve 2. cikkének (1) bekezdése és ugyanezen cikk (3) bekezdésének b) pontja értelmében az élelmiszer reklámjai
- a) nem lehetnek alkalmasak arra, hogy a vásárlót megtévezzék, különösen

- i. az élelmiszer jellemzői, és különösen annak természete, azonosítása, tulajdonságai, összetétele, mennyisége, tartóssága, származása vagy eredete, gyártásának vagy előállításának módja tekintetében,
- ii. az élelmiszer olyan hatással vagy tulajdonsággal való felruházása révén, amellyel az nem rendelkezik;
- iii. annak sugallása révén, hogy az élelmiszer különleges jellemzőkkel rendelkezik, holott minden hasonló élelmiszer rendelkezik ilyen jellemzőkkel,

b) a speciális élelmezési célokra szánt természetes ásványvizekre és élelmiszerekre vonatkozó közösségi rendelkezésekre figyelemmel nem ruházhatnak fel élelmiszereket emberi betegségek megelőzésének, kezelésének vagy gyógyításának tulajdonságával, és ilyen tulajdonságokra nem is hivatkozhatnak.

51. Az élelmiszerekkel kapcsolatos tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK rendelet preambuluma (3) és (4) pontja értelmében

- az általános jelölési előírásokat az élelmiszerek címkézésére, kiszerelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2000. március 20-i 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv tartalmazza. A 2000/13/EK irányelv általános jelleggel megtiltja a vásárló félrevezetésére alkalmas, illetve az élelmiszernek gyógyító hatást tulajdonító információk használatát. A 1924/2006/EK rendeletnek ki kell egészítenie a 2000/13/EK irányelvben szereplő általános elveket, valamint a fogyasztók számára ilyen formában szolgáltatott élelmiszerek tekintetében egyedi rendelkezéseket kell, hogy meghatározzon a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítások használatát illetően,
- a 1924/2006/EK rendeletet kell alkalmazni minden kereskedelmi kommunikációban szereplő tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításra, ideértve többek között az élelmiszerek általános reklámozását is.

52. A 1924/2006/EK rendelet 2. cikke (2) bekezdésének 4., 5. és 6. pontja szerint

4. „tápanyag-összetételre vonatkozó állítás”: bármely olyan állítás, amely kijelenti, sugallja vagy sejteti, hogy az élelmiszer bizonyos, a táplálkozásra nézve különös kedvező tulajdonságokkal rendelkezik:

a) azon energia (kalóriaérték) következtében, amelyet

- i. tartalmaz
- ii. csökkentett vagy növelt mértékben tartalmaz, vagy
- iii. nem tartalmaz, és/vagy

b) azon tápanyagok vagy egyéb anyagok következtében, amelyeket

- i. tartalmaz
- ii. csökkentett vagy növelt mértékben tartalmaz, vagy
- iii. nem tartalmaz,

5. „egészségre vonatkozó állítás”: bármely olyan állítás, amely kijelenti, sugallja vagy sejteti, hogy az adott élelmiszer, élelmiszercsoport vagy annak valamely alkotóeleme és az egészség között összefüggés van,

6. „betegségek kockázatának csökkentésével kapcsolatos állítás” bármely olyan állítás, amely kijelenti, sugallja vagy sejteti, hogy az étel, ételcsoport vagy valamely alkotóelemének fogyasztása jelentősen csökkenti valamely emberi betegség kialakulásának valamely kockázati tényezőjét.

53. A 1924/2006/EK rendelet 3. cikke rögzíti, hogy

- a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokat csak akkor lehet a Közösségen belül forgalomba hozott élelmiszerek címkézésén, megjelenítésén vagy reklámjában alkalmazni, amennyiben az adott állítások megfelelnek a rendelet előírásainak,
- a 2000/13/EK és a 84/450/EGK irányelv sérelme nélkül, a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítások alkalmazása egyebek között [a] pont] nem lehet valótlan, félreérthető vagy megtévesztő.

54. Az állítások tudományos alátámasztása kapcsán a 1924/2006/EK rendelet 6. cikke rögzíti, hogy

- (1) a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokat általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokra kell alapozni, és azokkal kell alátámasztani,
- (2) a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítást alkalmazó élelmiszeripari vállalkozónak az állítás alkalmazását igazolnia kell,
- (3) a tagállamok illetékes hatóságai kérhetik, hogy az élelmiszeripari vállalkozó vagy a terméket forgalomba hozó személy mutassa be a rendeletnek való megfelelést igazoló valamennyi vonatkozó tényezőt és adatot.

55. A 1924/2006/EK rendelet 8. cikkének (1) bekezdése szerint a tápanyag-összetételre vonatkozó állítások alkalmazása csak akkor megengedett, ha azok szerepelnek a tápanyag-összetételre vonatkozó állítások és az ezekre vonatkozó feltételekről szóló mellékletben található felsorolásban, és megfelelnek a rendeletben meghatározott feltételeknek. A 10. cikk (1) bekezdése alapján tilos az egészségre vonatkozó állítások alkalmazása, kivéve

- ha azok a II. fejezetben foglalt általános követelményeknek és a IV. fejezetben foglalt különös követelményeknek megfelelnek, ha azokat a rendelettel összhangban engedélyezik, és
- ha azok a 13. és 14. cikkben meghatározott engedélyezett állítások listáján szerepelnek.

56. A 1924/2006/EK rendelet 12. cikkének c) pontja alapján nem engedhetők meg az olyan egészségre vonatkozó állítások alkalmazása, amelyek egyes orvosok vagy egészségügyi szakemberek (valamint egyéb, a 1924/2006/EK rendelet 11. cikkében nem említett szervezetek) ajánlásaira hivatkoznak.

57. A 1924/2006/EK rendelet 13. cikke értelmében a 15–19. cikkben megállapított eljárások lefolytatása nélkül is alkalmazhatók az egészségre vonatkozó olyan állítások, amelyek az alábbiak leírását vagy említését tartalmazzák:

- a) a tápanyag vagy egyéb anyag szerepe a növekedésben, fejlődésben és a szervezet működésében; vagy
- b) pszichés állapot és magatartás; vagy
- c) a 96/8/EK irányelv sérelme nélkül, a fogyás vagy testtömegkontroll, illetve az éhségérzet csökkentése vagy a jóllakottság érzésének növelése, vagy az étrendből

hasznosítható energiamennyiség csökkentése, és amelyeket feltüntetnek a (3) bekezdésben meghatározott listán,

amennyiben

i. általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokon alapulnak;

és

ii. az átlagos fogyasztó számára jól érthetőek.

58. A 1924/2006/EK rendelet 28. cikkének (5) és (6) bekezdésében rögzített átmeneti intézkedések szerint

- a 13. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett, egészségre vonatkozó állításokat - a 24. cikkben említett védintézkedések elfogadásának sérelme nélkül - a 1924/2006/EK rendelet hatálybalépése időpontjától a 13. cikk (3) bekezdésében említett lista elfogadásáig lehet alkalmazni az élelmiszeripari vállalkozók saját felelőssége mellett, feltéve, hogy az állítások megfelelnek a 1924/2006/EK rendeletnek és a rájuk vonatkozó hatályos nemzeti rendelkezéseknek,
- a 13. cikk (1) bekezdésének a) pontjától és a 14. cikktől eltérő, egészségre vonatkozó állításokra, amelyeket a nemzeti rendelkezéseknek megfelelően a 1924/2006/EK rendelet hatálybalépésének időpontja előtt alkalmaztak, a következők vonatkoznak:

i. azon egészségre vonatkozó állításokat, amelyeket valamely tagállam értékelt és engedélyezett, a következők szerint kell engedélyezni:

1. a tagállamok legkésőbb 2008. január 31-ig közlik a Bizottsággal ezen állításokat, az állítást alátámasztó tudományos adatok értékelését tartalmazó jelentéssel együtt;

2. a hatósággal folytatott konzultációt követően, a 25. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően a Bizottság határozatot fogad el az ily módon engedélyezett egészségre vonatkozó állításokról.

Az ilyen eljárás során nem engedélyezett egészségre vonatkozó állításokat a határozat elfogadását követően hat hónapig még lehet alkalmazni;

ii. azon egészségre vonatkozó állítások, amelyeket a tagállamok nem értékelték és nem engedélyeztek, tovább alkalmazhatók, feltéve, hogy a 1924/2006/EK rendelet szerint kérelmet nyújtanak be 2008. január 19. előtt; az ezen eljárás során nem engedélyezett egészségre vonatkozó állítások tovább alkalmazhatók a 1924/2006/EK rendelet 17. cikkének (3) bekezdése szerinti határozat meghozatalát követő hat hónapig.

59. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló eljárásra az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel a Gazdasági Versenyhivatal eljárása tekintetében a Tpvt. rendelkezéseit kell alkalmazni.

60. A Tpvt. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja értelmében az eljáró versenytanács határozatában megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését.

61. Az eljáró versenytanács a Tpvt. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpvt., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozás csoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a

jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

VI.

A Versenytanács döntése

62. A jelen versenyfelügyeleti eljárás tárgya az eljárás alá vont által forgalmazott, a jelen határozat rendelkező részében felsorolt termékek különböző hatás-állításokat tartalmazó kommunikációi, amelyek fő üzenete a fogyasztó számára az, hogy az eljárással érintett termékek használatával számos betegség hatékonyan kezelhető, orvosolható, megelőzhető, valamint egészségmegőrző hatása van a termékeknek, és használatától kedvező eredmények, előnyök érhetők el.
63. Az eljárás alapvetően arra irányul, hogy ezen állításokat arra hivatott szervek előtti jogszerű eljárásokban alátámasztotta-e, illetőleg azokat az eljárás alá vont tudja-e igazolni.
64. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a vállalkozásnak a fogyasztók irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata feleljen meg a tisztesség követelményének, amely azon elvárást is magában foglalja, hogy a vállalkozásnak magáról vagy termékeinek lényeges tulajdonságáról adott, fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos legyen.
65. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése szerint tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. Az Fttv. 3. §-ának (2)-(4) bekezdései értelmében egy kereskedelmi gyakorlat három esetben minősülhet tisztességtelennek:
- ha az adott kereskedelmi gyakorlat szerepel az Fttv. mellékletében (az ún. „feketelistán”), vagy
 - ha a kereskedelmi gyakorlat (aktív módon vagy mulasztás révén) megtévesztő vagy agresszív, teljesítve a 6. - 8. §-okban szabályozott feltételeket, vagy
 - ha teljesülnek az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében rögzített feltételek.
66. A szabályozás logikájából (generális-speciális viszony) adódóan mindig azon tényállási elemeket kell vizsgálni, amelyeknek a magatartás különösen megfeleltethető, az általánosabb tényállási elemeket nem, hiszen azokat a jogalkotó megvalósultnak tekinti.
67. A jelen ügyben vizsgált állítások mind az emberi szervezetre irányuló hatásokkal kapcsolatosak, azonban eltérnek abból a szempontból, hogy azok a szervezet milyen állapotára vonatkoznak.

Az egészségre gyakorolt hatás-állítások azt sugallják a fogyasztónak, hogy a termékek fogyasztása és az egészség között összefüggés van, de nem állítják azt, hogy a termékek alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására. Az egészségre gyakorolt jótékony hatása annak a terméknek van, amely kedvező hatást képes gyakorolni az életműködés zavartalanságára, az egészségre.

A gyógyítás az egészség helyreállítását célzó tevékenység, az ilyen tartalommal ajánlott terméknek gyógyító hatású terméknek kell lennie. Gyógyhatása annak a terméknek van, amely a betegséget megszünteti, az egészséget helyreállítja, azaz egészségessé tesz. Gyógyhatásnak minősül tehát a drasztikus, nem egészségvédő és megelőző, hanem a normál egészségi állapothoz való visszatérést biztosító, egészség-helyreállító hatás⁸².

Amennyiben egy állítás gyógyhatásra vonatkozik, úgy a kereskedelmi gyakorlat az Fttv. mellékletének 17. pontja körében értékelendő. Amennyiben a kereskedelmi gyakorlat nem gyógyhatásra vonatkozik, de egyébként az egészségre vonatkozó állításként értelmezendő, az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontja körében ítélandó meg.

68. Megjegyzendő azonban, hogy az élelmiszerek vonatkozásában speciális ágazati szabályok, különösen az Éltv. alapján kell megítélni az egyes gyógyhatásra utaló, illetve egészségre vonatkozó állításokat.
69. A jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró fogyasztói döntés meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók figyelmének felkeltését is magában foglalja, s a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen magatartások, kereskedelmi gyakorlatok tilalma már e szakasszal kapcsolatban is érvényesülést kíván, így ez sem történhet tisztességtelen módon. Nemcsak az olyan magatartás jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra - ideértve a figyelem felkeltését is. Kifogásolható már önmagában az a körülmény, hogy a tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat hatására a fogyasztó felveszi a kapcsolatot a vállalkozással, hiszen így a vállalkozás „meggyőzheti” a fogyasztót, „ráveheti” a vállalkozás számára előnyös döntés meghozatalára.

Az üzleti-piaci folyamatok igen lényeges mozzanata a kölcsönös kapcsolatfelvétel, amelynek során mindkét félnek számos alternatíva áll a rendelkezésére a realizáláshoz. Általában jogsértést eredményez, ha ezen kapcsolatfelvétel alapja, elindítója egy tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat, így különösen egy tisztességtelen reklám.

70. Az Fttv. 14. §-a értelmében a vállalkozás – az eljáró hatóság felhívására – a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. A fogyasztókhoz eljuttatott információk valóságtartalmát tehát minden esetben a közreadójának kell igazolnia. A vállalkozás akkor jár el kellő szakmai gondossággal, ha az információk valóságtartalmát igazoló bizonyítékkal legkésőbb az információk közzétételekor rendelkezik. A Versenytanács hangsúlyozza, az elvárt szakmai gondossággal eljáró vállalkozás nem fogalmaz meg olyan állítást, amelyet nem tud tényszerűen megfelelően igazolni.
71. A gyógyhatás, illetve egészségre vonatkozó hatás-állítások esetében azonban ezen felül további követelményeket támaszt a joggyakorlat a vállalkozások felé: tudományos megalapozottságot vár el.
72. A különböző emberi szervezetre gyakorolt hatásokra irányuló állítások bizonyításával kapcsolatos elvárások vonatkozásában a Versenytanács – figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.185/2007/6. számú ítéletében foglaltakra – kiemeli, hogy

⁸² Föv. Ítéltábla 2.Kf. 27.127/2004/12., Vj-103/2003.

- a tudományos ismeret a természet objektív összefüggéseiről szerzett, a tudományággal hivatásszerűen foglalkozó, abban szaktekintélynek számító személyek által a tudomány követelményeinek megfelelő módon igazolt tapasztalatok, általánosítások, fogalmak összessége,
- nem tekinthetők tudományos ismeretnek a pozitív terméktapasztalatok, a betegektől és kezelőorvosaiktól származó vélemények,
- ahhoz, hogy egy adott termék betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarainak vagy rendellenességeinek a gyógyítására való alkalmasságát tudományos ismeretek támasszák alá, ennél mélyrehatóbb vizsgálatokra van szükség. Alapos, a termék minden szervezetre gyakorolt hatására és mellékhatására kiterjedő kísérletsorozatot kell végezni. Ezt követően az eredményeket az orvostudomány képviselőinek kell elemezni, és arról ekként megalapozottan szakvéleményt adni. E minimális feltételek mellett lehet csupán egy adott termékről - tudományos ismeretekre alapítottan - gyógyhatást állítani.

73. Hangsúlyozandó, hogy a GVH-nak a tényállás tisztázása körében nem az a feladata, hogy a különböző hatóságok által lefolytatott vizsgálatokat megismételve vagy azok helyett szakértői bizonyítást folytasson le az áru emberi szervezetre, illetve az egészségre gyakorolt hatását, mint a termék lényeges tulajdonságát illetően. A GVH feladata annak elemzése, hogy a fogyasztóknak szóló tájékoztatásokban megfogalmazott állítások egészségre vonatkoznak-e, illetve gyógyhatásra (betegséget megelőző, kezelő, a betegség tüneteit enyhítő hatásra) utalnak-e vagy sem. Ha a tájékoztatások ilyen hatást fogalmaznak meg, akkor a jogsértés megállapítható, amennyiben az eljárás alá vont az állítások valóságnak való megfelelését a tudományos bizonyítottsággal szemben támasztott követelményeknek megfelelően, tudományos ismeretekkel nem igazolja.
74. Szintén a vállalkozást terheli az Fttv. 14. §-a alapján az állítások valóságnak való megfelelésségének bizonyítása.

Az érintett termék kapcsán releváns tényezők

75. A jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartás értékelésének irányvonalai kapcsán szükséges megjegyezni, hogy az érintett termékekre vonatkozó kommunikációkban kiemelt üzenetként jelenik meg, hogy számtalan egészségügyi problémára nyújt megoldást, az egyes termékek tájékoztatója sokszor a betegségek és a tünetek átfogó felsorolását tartalmazza.
76. Az érintett fogyasztói kör szempontjából kiemelendő, hogy az eljárással érintett termékek esetében számos, gyógyhatásra utaló és egyéb, az egészségi állapot javításával kapcsolatos tulajdonság kommunikálására került sor. A vizsgált állításokon belül a betegségekkel, illetve gyógyhatásokkal kapcsolatos kommunikáció elsődlegesen azon fogyasztók figyelmét kelthette fel, akik kifejezetten betegségek megelőzése vagy gyógyulás, illetve kezelések kiegészítése céljából keresik a különböző terápiás lehetőségeket, illetve állapotuk miatt ezen üzenetekre fogékonyabbak. Ezek a fogyasztók kifejezetten sérülékeny fogyasztói kört alkotnak, akik fokozottabban érzékenyek minden olyan új információra, termékre és terápiás lehetőségre, amely állapotuk javulását, tünetek enyhülését, és gyógyulásukat ígéri. A fogyasztói döntésük meghozatala során a legfontosabb szempont számukra az ígért, és ezért

várt gyógyító, megelőző, regeneráló hatás megvalósulása, ezért akár anyagi erejüket meghaladó kiadásokra is hajlandóak.

77. E célcsoport tagjaitól helyzetüknél, kiszolgáltatottságuknál fogva alacsonyabb ésszerűségi szint várható el, mint egy átlagfogyasztótól, így ezen a területen különös jelentősége van a tényyszerű, a túlzásokat nélkülöző, korrekt, az ágazati szabályoknak is megfelelő, valós és ténylegesen, szakmailag bizonyított állításokat tartalmazó tájékoztatásnak.
78. Az egészségre gyakorolt hatással kapcsolatos állítások nem feltétlenül csak sérülékeny fogyasztói körbe tartozó fogyasztók figyelmét kelthették fel. Tekintettel arra, hogy az egészségre gyakorolt hatással kapcsolatos és a gyógyhatásokkal kapcsolatos állítások ugyanazon kommunikációk körében jelentek meg, valamennyi kommunikációs eszköz esetében megállapítható, hogy legalább részben sérülékeny fogyasztói körhöz szóltak.

Ügyleti döntés torzítására való alkalmasság

79. Az egészségre és az emberi szervezetre ható termékek esetén jellemzően csak a potenciális fogyasztók egy része sérülékeny. Ezen fogyasztók azonban az átlagosnál kiszolgáltatottabb fogyasztói csoportot alkotnak, amely fogyasztói csoport esetében
- a vásárlási döntés értékelési szakaszában a várt hatás minden egyéb tényezőt megelőz,
 - az információkeresési és – feldolgozási folyamatot az jellemzi, hogy
 - o az ilyen termékek lényeges tulajdonságainak elkülönítése, az ezekre vonatkozó információk mérlegelése a speciális szakértelemmel nem rendelkező fogyasztók számára nehézséget jelenthet,
 - o a döntést megelőző kockázatmérlegelést alapvetően megnehezíti, hogy tapasztalati termékről van szó, így a döntés szempontjából lényeges tulajdonságok (pl. a különböző tényleges hatások) nem ismerhetők meg a vásárlás, a használat előtt.

Az eljárás alá vont által alkalmazott állítások termékenkénti bontásban:

80. „A” A Kombucha gomba kultúrával és

„B” a Kombucha koncentrátummal kapcsolatban tett gyógyhatásra utaló és egészségre vonatkozó állítások:

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
Hálózat TV	2011. év, 2012. év	• „Hatására beindul a szervezet öntisztító mechanizmusa, a	• „Kombucha, az emésztőrendszer karmestere. Fogyasztása hozzájárul a normális bélflóra, az emésztő rendszer regenerálódásához.” • „Hatására beindul a szervezet

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
		<i>megújulás öngyógyító folyamata.</i>	<i>öntisztító mechanizmusa, a megújulás öngyógyító folyamata.</i>
Természetgyógyász magazin	2012. 08. hó	-	„Természetes doppingszerek Sokan nem tudják a moszkvai lóverseny lovainak titkát... Holott csak arról van szó, hogy a zsokék rájöttek, a metabolizmus fokozásához, az ATP termelődéséhez tökéletes és természetesen elfogadott doppingszer a kombuchaital. - Az izmokban található ATP (adenozin-trifoszfát) három molekula foszforsavat tartalmazó molekula, a biokémiai folyamatokban a leggyakoribb energiahordozó. A kombucatea természetes energiával, igen fontos az adenozin-trifoszfát-(ATP) tartalma miatt. Az ATP-molekulában a foszfátkötéseknek energiagyűjtő és átalakító szerepük van; a szénhidrátok és a lipidek (olajok, zsírok) biológiai lebontásakor felszabaduló energiát tartalmazzák és továbbítják (különböző szintézisek, izommunka stb.). Igen fontos feladata van az ATP-nek a zsírsav oxidációkban, a fehérjeszintézisekben, a cukor és a tartalék szénhidrátok képződésében, az idegingerületek vezetésében, az ionok és más anyagok sejthártyákon át történő transzportjában.”
Zöldvér lúgosító program termékajnló	2009. tavasz	„Ezáltal beindul az egész szervezet öntisztító mechanizmusa, a megújulás öngyógyító folyamata.” „A Kombucha valójában nem gomba, hanem zuzmó ... A zuzmók 2,5 milliárd évvel ezelőtt fejlődtek ki, az ember legősibb étele és	„Méregtelenítés,” „a savas lerakódások kiürítése az emésztőrendszerből.” „Az egészséges bélrendszer biztosítása.” „Kombucha segítségével tisztán tartott emésztőrendszer képes a táplálkozási szokásainkból adódó mesterséges mérgeket, irritációkat kiszűrni.” „A Kombucha nemcsak javítja az emésztőrendszer védelmét, hanem mint egyfajta növényi kultúra a szervezetünk számára egyébként teljesen haszontalan szervesetlen lerakódásokat is képes

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
		<i>gyógyító eledele.</i>	biotranszformáció útján átalakítani (testet építeni belőle)." „Az emésztési panaszok a legtöbb esetben a tea fogyasztásának megkezdése után 2-3 héten belül megszűnnek.” „A Kombucha fogyasztása révén ismét kialakul a normális bélflóra, az emésztőrendszer működése regenerálódik.” „Ezáltal beindul az egész szervezet öntisztító mechanizmusa, a megújulás öngyógyító folyamata.” „A teában lévő tejsav a belek pH értékének egyik fontos szabályozója.” „Mint ismeretes a tejsav két izomereje közül az L(+) tejsav az izomszövetekben található. Sói, a lactátok, melyek szerves kötésben biztosítják az élettanilag fontos ásványi anyagok felszívódását és beépülését a szervezet élettani folyamataiba.” „Az erjedt gombaitalban található hyaluronsav az izületek kenőanyagaként ismert, az immunválaszok szabályozásában is szerepet játszik,” „de a Kombucha tenyésztése során egyéb értékes organikus savak is termelődnek, amelyeknek közvetlen hatása van más szervekre, mint pl. a laurinsav, amely születendő immunsejtjeink védőburkát képezi a támadó vírusokkal szemben.” „A világhírű zsírsav szakértő, Dr. Mary G. Enig (Ph.D FACN), kimutatta, hogy a laurinsav testünkben egy monolaurin nevű monoglicerinné alakul át. A monolaurin bizonyítottan vírusölő, antibakteriális és gombaölő hatással rendelkezik.”
Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajnló	2012. év	„beindul az egész szervezet öntisztító mechanizmusa, a megújulás öngyógyító folyamata.”	„Méregtelenítés,” „a savas lerakódások kiűritése az emésztőrendszerből.” „Az egészséges bélrendszer biztosítása.”

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
		„A Kombucha valójában nem gomba, hanem zuzmó ... A zuzmók 2,5 milliárd évvel ezelőtt fejlődtek ki, az ember legősibb étele és gyógyító eledele.”	„Kombucha segítségével tisztán tartott emésztőrendszer képes a táplálkozási szokásainkból adódó mesterséges mérgeket, irritációkat kiszűrni.” „Kombucha segítségével tisztán tartott emésztőrendszer képes a táplálkozási szokásainkból adódó mesterséges mérgeket, irritációkat kiszűrni.” „A Kombucha nemcsak javítja az emésztőrendszer védelmét, hanem mint egyfajta növényi kultúra a szervezetünk számára egyébként teljesen haszontalan szervesetlen lerakódásokat is képes biotranszformáció útján átalakítani (testet építeni belőle).” „Az emésztési panaszok a legtöbb esetben a tea fogyasztásának megkezdése után 2-3 héten belül megszűnnek.” „A Kombucha fogyasztása révén ismét kialakul a normális bélflóra, az emésztőrendszer működése regenerálódik,” „beindul az egész szervezet öntisztító mechanizmusa, a megújulás öngyógyító folyamata.” „A teában lévő tejsav a belek pH értékének egyik fontos szabályozója.” „Mint ismeretes a tejsav két izomereje közül az L(+) tejsav az izomszövetekben található. Sói, a lactátok, melyek szerves kötésben biztosítják az élettanilag fontos ásványi anyagok felszívódását és beépülését a szervezet élettani folyamataiba.” „Az erjedt gombaitalban található hyaluronsav az ízületek kenőanyagaként ismert, az immunválaszok szabályozásában is szerepet játszik,” „de a Kombucha tenyésztése során egyéb értékes organikus savak is termelődnek, amelyeknek közvetlen hatása van más szervekre, mint pl. a laurinsav, amely születendő immunsejtjeink védőburkát képezi a

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
			<i>támadó vírusokkal szemben.”</i>

81. A Kombucha koncentrátummal **(B.)** kapcsolatban tett gyógyhatásra utaló állítások megegyeznek a jelen határozat 80. pontjában ismertetett Kombucha gomba kultúrájánál **(A.)** alkalmazott állításokkal.
82. A Kombucha koncentrátummal kapcsolatban tett egészségre vonatkozó állítások ugyancsak megegyeznek a 80. pontban ismertetett állításokkal, kiegészülve egy, a 2011. év folyamán az eljárás vont honlapján közölt állítással, nevezetesen:
- „Fogyasztása javasolt: 3-103 éves korig nemtől függetlenül mindenkinek, emésztési problémákra, méregtelenítésre, immunrendszer erősítésére, általános jó közérzet és erőnlét biztosítására.”*
83. Az élelmiszerekre vonatkozó különös ágazati szabályok kihatással vannak az adott, kereskedelmi kommunikációkban tett állítások alkalmazásában megnyilvánuló kereskedelmi gyakorlat GVH általi értékelésére, az állítások igazolásának elfogadhatóságára is. Az élelmiszerek kapcsán alkalmazott, egészségre vonatkozó tényállítások alkalmazhatóságát elsődlegesen a különös ágazati szabályok határozzák meg.
84. Az élelmiszerekkel kapcsolatban alkalmazott állítások vállalkozások általi igazolására a jogszabályi tilalmak, korlátok között kerülhet sor. Több versenytanácsi határozat is leszögezi, hogy egy állítás GVH előtti eljárásban történő igazolása nem vezethet olyan eredményre, amely (következményeit is tekintve) ellentétes a vonatkozó ágazati jogi szabályozással. Ennek megfelelően egy, a GVH előtt folyamatban lévő eljárás nem eredményezheti, hogy az élelmiszernek egészségre vonatkozó állítás lenne tulajdonítható a jogszabályok által rögzített feltételek teljesülésének hiányában, a jogszabályokban megszabott eljárásrend tiszteletben tartásának mellőzésével. Így a vállalkozásnak a GVH előtti eljárásban az igazolási kötelezettség elsősorban arra terjed ki, hogy az állítás alkalmazására a jogszabályi előírásokkal összhangban került sor.⁸³
85. Figyelemmel a fentiekre, jelen versenyfelügyeleti eljárásban az élelmiszerek esetében az egészségre vonatkozó állítások bizonyítottsága kapcsán a Gazdasági Versenyhivatal előtt azt kell bizonyítania az eljárás alá vontnak, hogy magatartása megfelel az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 20-i 1924/2006/EK rendeletének.
86. Az eljáró versenytanács az előzőekben kifejtettek tekintetével a per során benyújtott, az EFSA konszolidált listáján szereplő állításokon túl megjelölt bizonyítékot a versenyfelügyeleti eljárásban az állítások igazolására elfogadni nem tudja. Amennyiben az eljáró versenytanács ezzel ellentétesen járna el, az azzal a következménnyel járna, hogy a GVH jogszerűnek fogadna el olyan állításokat, amelyek nem felelnek meg a különös ágazati jogszabályok által rögzített feltételeknek.

⁸³ Vj/093-103/2009. számú határozat 141. pontja, Vj/098-045/2010. számú határozat 70. pontja, Vj/075-026/2011. számú határozat 47. és 53. pontja, Vj/0060-34/2012. számú határozat 37. pontja

87. Az eljárás alá vont által közreadott tájékoztatás szerint a kombucha az erjesztés során feldolgozza a cukrot és a teát, amiből élettanilag hasznos anyagokat hoz létre. E képpen megállapítható, hogy a kombucha ital nem kombucha gomba, tea és cukor keverékéből készült folyadék, hanem a kombucha gombából tea és cukor felhasználásával készített erjesztett folyadék.
88. Mivel az eljárás alá vont a kombuchának tulajdonított egészségre vonatkozó állítások igazolására az EFSA által összeállított konszolidált listáján szereplő állítások közül kizárólag a teára vonatkozó állításokat jelölte meg, az eljáró versenytanács álláspontja szerint ezen állítások nem alkalmasak a kombucha gomba kultúrából készíthető kombucha ital egészségre vonatkozó tulajdonságainak igazolására, mivel
- az állítások nem a fogyasztásra elkészített élelmiszerre vonatkoznak,
 - a konszolidált listán nem található kombuchával kapcsolatban tett állítás, valamint
 - az eljárás alá vont vállalkozás nem jelezte, hogy – összhangban az 1924/2006/EK rendelet 28. cikk (6) bekezdés b) pontjában foglaltakkal⁸⁴, – közösségi engedélyezés iránti kérelemmel fordult volna a Bizottsághoz az állítások jogszerű alkalmazása érdekében.
89. Az eljárás alá vontnak tekintetbe kellett volna vennie azt, hogy élelmiszerekkel kapcsolatosan főszabályként tilos egészségre vonatkozó állítások közzététele. Egészségre vonatkozó állításokat az eljárás alá vont – az 1924/2006/EK rendelet átmeneti szabályait is szem előtt tartva – csupán akkor alkalmazhatott volna, ha az állítások megfeleltek volna a kivétel konjunktív követelményeinek és e konjunktív feltételek mindegyikét az állítások közreadása előtt bizonyítani tudta volna.
90. A fentiek alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont ezen bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget megfelelően az általa alkalmazott, egészségre vonatkozó állítások kapcsán, így a Kombucha gomba kultúra (A) és a Kombucha koncentrátum (B) megnevezésű termékre vonatkozóan közzétett egészségre vonatkozó állításokkal megsértette az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontját, valamint megvalósította az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjának bj) alpontjában foglalt tényállást, valamint az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat és ezzel megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.
91. „C”. A **Kombucha koncentrátum ananással, csipkebogyóval és papayával** elnevezésű termékkel kapcsolatban tett gyógyhatásra utaló és egészségre vonatkozó állítások:

⁸⁴ Azon egészségre vonatkozó állítások, amelyeket a tagállamok nem értékelték és nem engedélyeztek, tovább alkalmazhatók, feltéve, hogy e rendelet szerint kérelmet nyújtanak be 2008. január 19. előtt; az ezen eljárás során nem engedélyezett egészségre vonatkozó állítások tovább alkalmazhatók a 17. cikk (3) bekezdése szerinti határozat meghozatalát követő hat hónapig.

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
saját honlap	2011. év	-	• „Támogatja az emésztést, a bélrendszer normál funkcióit, a fizikai „jó-érzést”. ” • „Méregtelenítve fogyni!” • „A Kombucha-C (Fogyász-C) koncentrátum fogyasztásával szervezetünkben fokozódhat az anyagcsere, javulhat a tápanyagok lebontása és felszívódása.”
Hálózat TV	2011. év, 2012. év	Lsd: a 79. pontban ismertetett táblázat Hálózat TV sora	
Zöldvér lúgosító program termékajánló (4. oldal)	2009. tavasz	Lsd: a 79. pontban ismertetett táblázat Zöldvér lúgosító program termékajánló sora	
Zöldvér lúgosító program termékajánló (5. oldal)	2009. tavasz	-	• „Cél: Enzimaktivitás ⇒ fokozott anyagcsere ⇒ súlycsökkenés” • „A Kombucha C koncentrátum két legfőbb hatóanyaga az ananász torzsájában található bromelin enzim és a zöld papaya levelében és zöld gyümölcsében található papain enzim. Mindkét enzim nagyon hasznos, a bromelin ugyanis bontja a szervezetünkben lévő fehérjéket, hozzásegít a felhalmozódott zsírok elégetéséhez, a papain enzim pedig a szervezetünkben lerakódott, „nyákos” melléktermékeket pucolja ki.”
Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év	Lsd: a 79. pontban ismertetett táblázat Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló sora	

92. A fenti pontokban ismertetett teára vonatkozó megállapításokon túl az eljáró versenytanács szerint az általánosságban a Kombucha koncentrátum ananásszal, csipkebogyóval és papayával megnevezésű termékkel kapcsolatban tett egészségre vonatkozó állítások alátámasztására az EFSA konszolidált listáján szereplő állítások idézése nem bizonyító erejű, hiszen az 1924/2006/EK rendelet IV. fejezete 10. cikk (3) bekezdése szerint a tápanyag vagy az élelmiszer – általában az egészségre vagy az egészséggel kapcsolatos jó közérzetre gyakorolt – általános, nem részletezett kedvező hatásaira való hivatkozás csak akkor közölhető, ha azt a 13. vagy 14. cikkben meghatározott listában szereplő egészségre vonatkozó egyedi állítás is kíséri.

93. Az eljáró versenytanács az ananászban található bromelin enzimmel és a zöld papaya levelében és zöld gyümölcsében található papain enzimmel kapcsolatban tett állításokkal kapcsolatban az alábbi álláspontra helyezkedett.

- Az ananászban található bromelin enzimmel kapcsolatban tett egészségre vonatkozó állítás *(az ananász torzsájában található bromelin enzim bontja a szervezetünkben lévő fehérjéket, hozzásegít a felhalmozódott zsírok elégetéséhez)* nem fogadható el, mivel nem feleltethető meg az EFSA konszolidált listáján szereplő 2213 és 2514 azonosító számú állításoknak.

A 2213 azonosító számú állítás pusztán csak azt mondja, hogy az ananász csökkenti az emésztőrendszeri kellemetlenségeket, az eljáró versenytanács megítélése szerint ezen az állításon túlmutat a fehérjebontó tulajdonságra történő utalás.

A 2514 azonosító számú állítás szerint az ananász izületi gyulladásgátló hatású, ez az állítás a Kombucha koncentrátum ananással, csipkebogyóval és papayával megnevezésű termékkel kapcsolatban a jelen eljárásban el sem hangzik.

Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy az EFSA konszolidált listáján szereplő 2213 és 2514 azonosító számú állítások használatát az Európai Bizottság egyébként sem engedélyezte, mivel arra a következtetésre jutott, hogy az állítások a tudományos bizonyítékok értékelése alapján a rendelet előírásainak nem felelnek meg, az élelmiszernek tulajdonított hatás nem igazolt.

- A zöld papaya levelében és zöld gyümölcsében található papain enzimmel kapcsolatban tett egészségre vonatkozó állítás *(a papain enzim a szervezetünkben lerakódott, „nyákos” melléktermékeket pucolja ki)* nem fogadható el, mivel nem feleltethető meg az EFSA konszolidált listáján szereplő 2512, 2710, 2825 és 2007 azonosító számú állításoknak.

A 2512-es azonosítójú állítás szerint a papaya levei és gyümölcse olyan tejnedvet tartalmaz, amelynek proteolitikus⁸⁵ hatása van, ez elősegíti a fehérjék emésztését és negatívan befolyásolja a paraziták (pl. férgek) fejlődését. Az élelmiszeripari vállalkozásoknak ugyan nem kell szó szerint átvenniük a konszolidált listán szereplő állításokat, azonban az egészséggel kapcsolatos állítások szövegezésénél figyelemmel kell lenniük arra, hogy a listán szereplő állítással rokon értelmű közlést alakítsanak ki. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a papain enzim a szervezetben lerakódott, „nyákos” melléktermékek kipucolására való képessége nem rokon az enzim fehérjebontó hatásával, ezért az eljárás alá vont által közölt állítás nem igazolható a 2512-es azonosítójú állítással.

A 2710-es azonosítójú állítás testzsír-csökkentéssel, a 2825-ös azonosítójú állítás emésztéssel, a 2007-es azonosítójú állítás antioxidáns hatással kapcsolatban tartalmaz közlést, ezen állítások szintén nem alkalmasak az eljárás alá vont által közölt állítás igazolására.

94. Az eljárás alá vont e termék vonatkozásában hivatkozott a csipkebogyó vonatkozásában szereplő EFSA állításokra, de mivel

- a Kombucha koncentrátum ananással, csipkebogyóval és papayával megnevezésű termékkel kapcsolatban tett egészségre vonatkozó állítások között nem szerepelt olyan

⁸⁵ Proteolízis: fehérjebontás rendszerint fehérjebontó enzim révén.

állítás, amely kifejezetten a termék csipkebogyó tartalmának tulajdonítottan utalt volna egészségre vonatkozó tulajdonságra,

- a csipkebogyóra vonatkozó EFSA állítások a fogyasztásra kész termékkel kapcsolatban tett állítások igazolására nem vehetők figyelembe, mivel az 1924/2006/EK rendelet IV. fejezete 10. cikk (3) bekezdése szerint a tápanyag vagy az élelmiszer – általában az egészségre vagy az egészséggel kapcsolatos jó közérzetre gyakorolt – általános, nem részletezett kedvező hatásaira való hivatkozás csak akkor közölhető, ha azt a 13. vagy 14. cikkben meghatározott listában szereplő egészségre vonatkozó egyedi állítás is kíséri.

95. A fentiekre tekintettel az eljáró versenytanács megállapította, hogy a kereskedelmi kommunikációkban közzétett, egészségre vonatkozó állítások alátámasztására a benyújtott bizonyítékok nem alkalmasak a szükséges mértékű igazolásra.

Az eljárás alá vont magatartása a Kombucha koncentrátum ananással, csipkebogyóval és papayával megnevezésű terméknek tulajdonított egészségre vonatkozó állításokkal megsértette az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontját, valamint

megvalósította az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjának bj) alpontjában foglalt tényállást, és az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat és ezzel megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

96. „D”. A Kombucha koncentrátum papayával megnevezésű termékkel kapcsolatban tett gyógyhatásra utaló és egészségre vonatkozó állítások:

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
saját honlap	2011. év	• „Az utóbbi években a papaya a degeneratív betegségek egyik természetes orvosságaként vonult be a köztudatba.” • „Fogyasztása javasolt: Cukorbetegnek, fogyókúrázóknak, emésztési problémák (pl. székrekedés, savhiány) leküzdésére, epe- és májproblémák esetén, valamint kiadós lakomákat kedvelők számára.”	• „A zöld papaya legfőbb hatóanyaga a papain enzim, amely hatékonyan bontja a fehérjéket, így eredményesen használható fogyókúrához, méregtelenítéshez, böjtöléshez.” • „A kombuchás papaya fogyasztása támogatja a nyirok- és érrendszer működését és gátolja a meszesedést.” • „Fogyasztása javasolt: Cukorbetegnek, fogyókúrázóknak, emésztési problémák (pl. székrekedés, savhiány) leküzdésére, epe- és májproblémák esetén, valamint kiadós lakomákat kedvelők számára.”

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
Hálózat TV	2011. év, 2012. év	Lsd: a 79. pontban ismertetett táblázat Hálózat TV sora	
Zöldvér lúgosító program termékajánló (4. oldal)	2009. tavasz	Lsd: a 79. pontban ismertetett táblázat Zöldvér lúgosító program termékajánló sora	
Zöldvér lúgosító program termékajánló (17. oldal)	2009. tavasz	<i>Az utóbbi években a papaya a degeneratív betegségek egyik alternatív gyógyászati eszközeként vonult be a köztudatba.</i>	<i>„A kombuchás papaya fogyasztása támogatja a nyirok- és érrendszer működését és gátolja a meszesedést.</i>
Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év	Lsd: a 79. pontban ismertetett táblázat Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló sora	

97. A teára vonatkozó korábban ismertetett megállapításokon túl az eljáró versenytanács megítélése szerint az az egészségre vonatkozó állítás, amely szerint a papaya eredményesen használható fogyókúrához, illetve a termék fogyasztása javasolt fogyókúrázóknak, az EFSA listán szereplő 2710-es állítás alapján elfogadható volna, azt ugyanakkor nem igazolta az eljárás alá vont, hogy a termék az állítás tárgyát képező tápanyagot olyan mennyiségben tartalmazza, amely az állítás szerint általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokkal igazolt táplálkozási vagy élettani hatást eredményezi.

98. A 2825-ös EFSA azonosítójú egészségre vonatkozó állítás – amely szerint a papaya hatékonyan bontja a fehérjéket – használatát az Európai Bizottság nem engedélyezte, mivel arra a következtetésre jutott, hogy az állítások a tudományos bizonyítékok értékelése alapján a rendelet előírásainak nem felelnek meg, az élelmiszernek tulajdonított hatás nem okoz a rendelet által előírt mértékű kedvező élettani hatást.

99. Az eljáró versenytanács szerint ezért az EFSA listán szereplő 2825-ös azonosítójú egészségre vonatkozó állítás nem fogadható el bizonyítékként, mivel az 1924/2006/EK rendelet V. fejezete 28. cikk (5) bekezdése szerint a 13. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett, egészségre vonatkozó állításokat⁸⁶ a rendelet hatálybalépése időpontjától a 13. cikk (3) bekezdésében említett lista elfogadásáig lehetett alkalmazni az élelmiszeripari vállalkozók saját felelőssége mellett, feltéve, hogy az állítások megfelelnek e rendeletnek és a rájuk vonatkozó hatályos nemzeti rendelkezéseknek. Tekintve, hogy a Bizottság azt

⁸⁶ Az egészségre vonatkozó olyan állítások, amelyek az alábbiak leírását vagy említését tartalmazzák:
a) a tápanyag vagy egyéb anyag szerepe a növekedésben, fejlődésben és a szervezet működésében

állapította meg, hogy az állítások a rendelet előírásainak nem felelnek meg, az élelmiszeripari vállalkozó felelőssége éppen abban áll, hogy az átmeneti időszakban annak tudatában használja az állításokat, hogy adott esetben később bebizonyosodhat az állításról, hogy az a rendelet előírásaival nincs összhangban, így sérti a rendelet előírásait.

100. Az EFSA konszolidált listája nem tartalmaz olyan állítást, amely igazolná a papaya méregtelenítés és böjtölés során kifejtett kedvező hatását, valamint olyat sem, amely alátámasztaná, hogy a papaya fogyasztása támogatja a nyirok- és érrendszer működését és gátolja a meszesedést, így ezen állítások nem tekinthetők bizonyítottak.

101. A fentiekre tekintettel az eljáró versenytanács szintén megállapította, hogy a kereskedelmi kommunikációkban közzétett, egészségre vonatkozó állítások alátámasztására a benyújtott bizonyítékok nem alkalmasak megfelelő mértékű igazolásra.

Az eljárás alá vont magatartása a Kombucha koncentrátum papayával (D) megnevezésű terméknek tulajdonított egészségre vonatkozó állításokkal megsértette az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontját, valamint

megvalósította az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjának bj) alpontjában foglalt tényállást, és az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat és ezzel megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

102. „E” A Kombucha koncentrátum búzafűvel elnevezésű termékkel kapcsolatban tett gyógyhatásra utaló és egészségre vonatkozó állítások:

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
saját honlap	2011. év	-	„A búzafű kiváló vitaminforrás, vitalizáló, aktiválja szervezetünk energiaforrásait.” „A búzafű egyszerre méregtelenít és növeli energiaszintünket.” „Kiváló vitaminforrás, vitalizáló, aktiválja szervezetünk energiaforrásait.” „Egy pohár búzafűves kombucha a mindennapok egészségét biztosítja számunkra.”
Hálózat TV	2011. év, 2012. év	Lsd: a 79. pontban ismertetett táblázat Hálózat TV sora	
Természet-gyógyász magazinban a „Testünk öre: az immunrendszer” c. cikk		-	„A búzafű és a kombucha együttesen takarítja ki a szervezetből a savas anyagszere- és bomlástermékeket.” „Magas enzimtartalmának köszönhetően erősen tisztító hatású, elfogyasztása után azonnal reakcióba lép a szervezetünkben lévő mérgekkel és

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
			nyákosító anyagokkal.” „Fogyasztásával jelentősen javul a megtisztult bélbolyhok felszívóképessége. Ezért sokan tapasztalhatják, hogy a kombucha felerősíti a hozzáadott gyógynövények hatékonyságát.” „Tizenhétféle aminosav található meg benne, ebből nyolc olyan, amelyet a szervezet nem képes önmaga előállítani. A búzafrü frissítőként és fiatalítóként egyaránt használható, mivel nagy mennyiségben tartalmaz természetes vitaminokat, ásványi anyagokat, nyomelemeket és enzimeket (pl. SOD).”
Zöldvér lúgosító program termékajánló (4. oldal)	2009. tavasz	Lsd: a 79. pontban ismertetett táblázat Zöldvér lúgosító program termékajánló sora	
Zöldvér lúgosító program termékajánló (4-5. oldal)	2009. tavasz	-	„Cél: A Kombucha méregtelenítő és búzafrü vitalizáló hatásának ötvözése.” „Méregtelenítés, a szervezet energiaszintjének növelése komplex hatóanyagok pótlásával.” „A búzafrü és a Kombucha együttesen takarítja ki a szervezetből a savas anyagcsere- és bomlástermékeket.” „Magas enzim tartalmának köszönhetően erősen tisztító hatású, elfogyasztása után azonnal reakcióba lép a szervezetünkben lévő mérgekkel és nyákosító anyagokkal.” „Fogyasztásával jelentősen javul a megtisztult bélbolyhok, felszívó képessége. Ezért sokan tapasztalhatják, hogy a Kombucha felerősíti a hozzáadott gyógynövények hatékonyságát.” „Nem ígérem, hogy a búzafrü halhatatlanságot ad, ám egyre elevenebbnek érzed magad tőle, mert a vér tisztításával az elhasznált sejtek fiatalításával csökkenti az öregedés folyamatát” Ann Wigmore” „A búzafrü frissítőként és fiatalítóként egyaránt használható, mivel nagy mennyiségben tartalmaz természetes

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
			<i>vitaminokat, ásványi anyagokat, nyomelemeket és enzimeket, (pl SOD). ”</i>
Minden ami szép, ránc vár még alcímű Viva Natura termékajnló	2012. év	Lsd: a 79. pontban ismertetett táblázat Minden ami szép, ránc vár még alcímű Viva Natura termékajnló sora	

103.A búzafű vitamintartalmával, ásványi anyag és nyomelem tartalmával kapcsolatos állítások igazolására az eljáró versenytanács a 4496-os azonosítójú EFSA állítást elfogadja.

104.A búzafűvel kapcsolatos egyéb egészségre vonatkozó állítások igazolására az eljáró versenytanács szerint azonban a 2832-es azonosítójú EFSA állítás nem alkalmas, mivel az a búza csírájával kapcsolatban tartalmaz tényállítást (erős növényi antioxidáns, védi a sejteket a korai öregedéstől), amelyet egyébként nem fogadott el a Bizottság, mivel arra a következtetésre jutott, hogy az állítások a tudományos bizonyítékok értékelése alapján a rendelet előírásainak nem felelnek meg, az élelmiszernek tulajdonított hatás nem okoz a rendelet által előírt mértékű kedvező élettani hatást.

105.Az eljárás alá vont e termék vonatkozásában hivatkozott a szegfűszeg és fahéj vonatkozásában szereplő EFSA állításokra, de mivel

- a Kombucha koncentrátum búzafűvel megnevezésű termékkel kapcsolatban tett egészségre vonatkozó állítások között nem szerepelt olyan állítás, amely kifejezetten a termék szegfűszeg vagy fahéj tartalmának tulajdonítottan utalt volna egészségre vonatkozó tulajdonságra,
- a szegfűszegre és fahéjra vonatkozó EFSA állítások a fogyasztásra kész termékkel kapcsolatban tett állítások igazolására nem vehető figyelembe, mivel az 1924/2006/EK rendelet IV. fejezete 10. cikk (3) bekezdése szerint a tápanyag vagy az élelmiszer – általában az egészségre vagy az egészséggel kapcsolatos jó közérzetre gyakorolt – általános, nem részletezett kedvező hatásaira való hivatkozás csak akkor közölhető, ha azt a 13. vagy 14. cikkben meghatározott listában szereplő egészségre vonatkozó egyedi állítás is kíséri, így

az eljáró versenytanács a hivatkozott EFSA állításokat az eljárás alá vont által alkalmazott kereskedelmi kommunikáció igazolására elfogadni nem tudja.

106.A fentiekre tekintettel az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont magatartása, azáltal, hogy a Kombucha koncentrátum búzafűvel (E.) elnevezésű terméket egészségre vonatkozó állításokkal – ebbe bele nem értve a búzafű vitamintartalmával, ásványi anyag és nyomelem tartalmával kapcsolatos állításokat – népszerűsítette, megsértette az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontját, valamint megvalósította az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjának bj) alpontjában foglalt tényállást, valamint az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat és ezzel megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

107. Az eljáró versenytanács továbbá megállapította, hogy a Kombucha koncentrátum búzafűvel (E.) elnevezésű termékre vonatkozóan a 4496-os azonosítójú EFSA konszolidált listán szereplő állítás alkalmazásának törvényi feltételei fennállnak. Így „a búzafű kiváló vitaminforrás”, „a búzafű természetes vitaminokat, ásványi anyagokat, nyomelemeket tartalmaz” valamint az ezzel egyező tartalmú állítások használata nem sérti sem az Éltv., sem az Fttv. rendelkezéseit.

108. „F”. A Kombucha koncentrátum csipkebogyóval elnevezésű termékkel kapcsolatban tett gyógyhatásra utaló és egészségre vonatkozó állítások:

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
a termék doboza		„A kombucha valójában nem gomba, hanem zuzmó, ... az ember legősibb étele és gyógyító eledele.”	„Kombucha ...Senki nem tudja valójában honnan származik, de egy biztos, hogy legalább kétezer éve áll az egészség szolgálatában.” - A kombucha ...Balra forgató L(+) tejsavat, glükoronsavat, laurinsavat tartalmaz, amelyek az emésztés, a máj méregtelenítése, illetve az immunrendszer támogatásának fontos szereplői.” „Segíthet megőrizni szervezetünk vitalitását,” „támogathatja az anyagcserét,” „a máj méregtelenítését,” „fogasztása következtében lerövidítheti az emésztési tranzit időt, ezáltal javíthatja a komfortérzetet, sokan életminőségük javulásáról számolnak be.”
Szórólap ⁸⁷		„Hozzájárulhat a szervezet méregtelenítéséhez, öngyógyító mechanizmusán keresztül a beindulásához.” „Oldhatja az ízületekben lerakódott húgysavat, így módon segít a köszvényeseknek	- A lúgosítási program hasznos kiegészítője a Kombucha koncentrátum Csipkebogyóval. ... A máj a fő méregtelenítő, az ő támogatásáról is kell gondoskodni. „A kombucha ... Támogatja a máj glükoronsav termelését.” „A kombucha ugyanakkor természetes energiával, ugyanis kellő mennyiségben és arányban tartalmazza a szervezet számára nélkülözhetetlen szervezetbarát baktériumokat, enzimeket, vitaminokat, és más bioaktív anyagokat.”

⁸⁷ A Vj/006-002/2013. sz. irat

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
		„	• Hozzájárulhat a szervezet méregtelenítéséhez, öngyógyító mechanizmusának beindulásához.” • „Támogatja az emésztőrendszer normális működését,” • „elősegítheti a zsírszövetek lebontását.” • „Erősítheti az immunrendszert.”
Szórólap ⁸⁸		• „Fogyasztásával hozzájárulhatunk a szervezet méregtelenítéséhez, öngyógyító mechanizmusainak beindításához.”	• „A lúgosítás savas bomlástermékeit el kell távolítani a szervezetből. Erről a feladatról a kombucha gondoskodik.” • „A koncentrátum hasznos baktériumok, enzimek és más mikroorganizmusok szimbiózisán élő együttese. Egy természetes energiáit vitaminokkal és bioaktív anyagokkal.” • „Fogyasztásával hozzájárulhatunk a szervezet méregtelenítéséhez, öngyógyító mechanizmusainak beindításához.” • „Támogatja az emésztőrendszer normális működését, elősegíti a zsírszövetek lebomlását.” • „Erősíti az immunrendszert.”
saját honlap	2011. év	• „A kombucha valójában nem gomba, hanem zuzmó, ... A zuzmók ...az ember legősbibb élete és gyógyító eledele.”	• „A kombucha enzimek, probiotikumok és élő szinergista mikroorganizmusok gazdag forrása. Balra forgató (L+) tejsavat, glükuronsavat, laurinsavat tartalmaz, amelyek az emésztés, a máj méregtelenítése, illetve az immunrendszer támogatásának fontos szereplői.” • „Segíthet megőrizni szervezetünk vitalitását, támogathatja az anyagcserét, a máj méregtelenítését, fogyasztása következtében lerövidítheti az emésztési tranzi időt, ezáltal javíthatja a komfortérzetet, sokan életminőségük javulásáról számolnak be.”
Hálózat TV	2011. év, 2012. év	Lsd: a 79. pontban ismertetett táblázat Hálózat TV sora	
	2011. év,	-	• „Kombucha koncentrátum

⁸⁸ A Vj/006-019/2013. sz. irat

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
	2012. év		<i>csipkebogyóval. A csipkebogyó a C-vitaminon kívül számos olyan anyagot tartalmaz, amelyet az emberi szervezet kiválóan tud hasznosítani. A koncentrátum fogyasztásával hozzájárul emésztése javulásához, és szervezete ellenálló képességének növeléséhez.</i>
Zöldvér lúgosító program termékajnló (4. oldal)	2009. tavasz	Lsd: a 79. pontban ismertetett táblázat Zöldvér lúgosító program termékajnló sora	
Zöldvér lúgosító program termékajnló (5. oldal)	2009. tavasz		• „Cél: Méregtelenítés,” • „a szervezet ellenálló képességének növelése.” • „A csipkebogyó C-vitaminon kívül számos olyan anyagot tartalmaz, amelyet az emberi szervezet kiválóan tud hasznosítani: pektin, flavonoidok, cukor, alma- és citromsav, cseranyag. A koncentrátumban található C-vitamin fokozza a szervezet ellenálló-képességét, a flavonoidok gyulladást gátló, antibiotikus immunerősítő hatást fejtenek ki, a pektinek pedig segítik az emésztést.”
Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajnló	2012. év	Lsd: a 79. pontban ismertetett táblázat Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajnló sora	

109. Az eljáró versenytanács fenntartja a kombuchával kapcsolatban a korábbiakban kifejtett álláspontját, továbbá a Kombucha koncentrátum csipkebogyóval (F.) elnevezésű termékkel kapcsolatban tett általános állítások igazolására nem fogadhatók el a csipkebogyóra vonatkozó EFSA állítások, mivel az 1924/2006/EK rendelet IV. fejezete 10. cikk (3) bekezdése szerint a tápanyag vagy az élelmiszer – általában az egészségre vagy az egészséggel kapcsolatos jó közérzetre gyakorolt – általános, nem részletezett kedvező hatásaira való hivatkozás csak akkor közölhető, ha azt a 13. vagy 14. cikkben meghatározott listában szereplő egészségre vonatkozó egyedi állítás is kíséri.

110. Az eljárás alá vont a csipkebogyó C-vitamin tartalmával kapcsolatos 4321-es EFSA azonosítójú állításra hivatkozott. Ezen állítás szerint a csipkebogyó gazdag C-vitamin forrás, ezáltal segít az immunrendszer normál működésének fenntartását. Ezen állítás használatát a Bizottság engedélyezte, azzal a feltétellel, hogy ez az állítás abban az esetben alkalmazható, amennyiben az élelmiszer legalább C-vitamin forrásnak minősül. Egy élelmiszer az 1924/2006/EK rendelet mellékletének értelmében akkor minősül valamilyen vitamin vagy

ásványi anyag forrásnak, ha a termék legalább a 90/496/EGK irányelv mellékletében meghatározott jelentős mennyiséget, vagy a vitaminok és ásványi anyagok, valamint egyes más anyagok élelmiszerhez történő hozzáadásáról szóló, 2006. december 20-i 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikke szerint engedélyezett eltérések által megállapított mennyiséget tartalmaz. A 90/496/EGK rendelet mellékletének értelmében a C vitamin ajánlott napi bevitelének mennyisége 60 mg. A jelentős mennyiség meghatározásánál rendszerint a mellékletben szereplő javasolt bevitel 15%-át kell figyelembe venni az élelmiszer minden egyes 100 grammja, 100 milliliterje vagy egy csomagja esetében, amennyiben a csomagolás csak egyetlen adagot tartalmaz. Eszerint C vitaminból jelentős mennyiségnek minősül 9 mg/nap.

111. Tekintettel arra, hogy a Kombucha koncentrátum csipkebogyóval megnevezésű termék felhasználási útmutatója a koncentrátum fogyasztását naponta 1-3 alkalommal javasolt akként, hogy 3 evőkanál (25 ml) koncentrátumot kell 2 dl folyadékkal hígítva elkészíteni, a hígítási arány 1:8.
112. Figyelembe véve azt, hogy az eljárás alá vont sem a versenyfelügyeleti eljárásban, sem a per során nem igazolta, hogy a termék a csipkebogyónak köszönhető C-vitamin forrás lenne, az eljáró versenytanács megítélése szerint önmagában a 4321-es EFSA állításra való hivatkozással ez az egészségre vonatkozó állítás nem tekinthető bizonyítottnak.
113. Az eljáró versenytanács a per során benyújtott, az EFSA konszolidált listáján szereplő állításokon túl megjelölt bizonyítékokat a versenyfelügyeleti eljárásban az állítások igazolására elfogadni nem tudja, tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont az állítások valóságnak való megfelelését a tudományos bizonyítottsággal szemben támasztott követelményeknek megfelelően, tudományos ismeretekkel nem igazolta.
114. Az eljáró versenytanács az eljárás alá vont által a termék csomagolásán alkalmazott „A pozitív állítások a fogyasztói visszajelzések alapján lettek összeállítva.” kommunikáció kapcsán megjegyzi, hogy fogyasztói tapasztalatoknak ugyanazon elvárásoknak kell megfelelniük, mint minden egyéb, a fogyasztók irányába közölt kommunikációnak, így azok közzétételekor a vállalkozásnak meg kell bizonyosodniuk arról is, hogy azok megfelelő bizonyítékkal alátámaszthatók-e. Önmagukban azonban nem tekinthetők tudományos ismeretnek a pozitív terméktapasztalatok és a betegetől származó vélemények.
115. A fentiekre tekintettel az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont magatartása, azáltal, hogy a Kombucha koncentrátum csipkebogyóval (F) megnevezésű terméket egészségre vonatkozó állításokkal népszerűsítette, megsértette az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontját, valamint megvalósította az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjának bj) alpontjában foglalt tényállást, valamint az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat és ezzel megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.
116. **„G” A Kombucha koncentrátum inulinnal, ananással, csipkebogyóval és papayával** elnevezésű termékkel kapcsolatban tett gyógyhatásra utaló és egészségre vonatkozó állítások:

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
---	--------------------------------------	----------------------------	------------------------------

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
saját honlap	2011. év	„Az inulin tartalmú kombucha rendszeres fogyasztásával pótoljuk és tápláljuk, szaporítjuk a minket szolgáló jótékony baktériumokat. Az inulinos kombucha koncentrátum fogyasztásával ismét kialakulhat a normális bélflóra, az emésztőrendszer regenerálódik, ezáltal beindul az egész szervezet öntisztító mechanizmusa, a megújulás öngyógyító folyamata.” „Oldhatja az ízületekben lerakódott húgysavat, így módon segít a köszvényeseknek.”	„Az inulin tartalmú kombucha rendszeres fogyasztásával pótoljuk és tápláljuk, szaporítjuk a minket szolgáló jótékony baktériumokat. Az inulinos kombucha koncentrátum fogyasztásával ismét kialakulhat a normális bélflóra, az emésztőrendszer regenerálódik, ezáltal beindul az egész szervezet öntisztító mechanizmusa, a megújulás öngyógyító folyamata.” „Erősítheti az immunrendszert.”
Hálózat TV	2011. év, 2012. év	Lásd: a 80. pontban ismertetett táblázat Hálózat TV sora	
	2011. év, 2012. év	Beindulhat a szervezet öntisztító mechanizmusa, a megújulás öngyógyító folyamata.	„Kombucha-C inulinnal. Az inulin a bélbaktériumok szuper étke. Az inulin tartalmú Kombucha rendszeres fogyasztásával hozzájárulhat a normális bélflóra, az emésztés helyreállításához. Beindulhat a szervezet öntisztító mechanizmusa, a megújulás öngyógyító folyamata.”
Természetgyógyász magazin	2011. 04. hó, 2011. 05. hó, 2011. 06. hó 2011. 08. hó	-	„Az inulinos kombucha koncentrátum rendszeres fogyasztásával hozzájárulhatunk az egészséges bélflóra kialakulásához, beindulhat a szervezet öntisztító mechanizmusa.”

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
	2011. 09. hó		
Természet- gyógyász magazinban „A Karácsonyi 424-es” c. cikk	2012. 12. hó	-	• „Népgyógyászati tapasztalatok az étkezés utáni rosszul-létek megelőzésére” • „Felhasználói tapasztalat, hogy az inulinos kombucha koncentrátum pillanatokon belül segít, ha túlesszük magunkat. Kellemes savanykás íze azonnal enyhülést hoz a túlterhelt emésztőrendszernek. Mivel élő táplálék, enzimeivel hamar rendet tesz a bélrendszerben. Biotranszformátor hatásának köszönhetően az emészthetetlen, pangó anyagokat is képes emészthetővé tenni, így jelentősen hozzájárul a szervezet tisztulásához.” • „A karácsony és a szilveszter a koccintás ideje is! Ezzel nincs is semmi baj. Ami fontos, az az, hogy minőségi italokkal koccintsunk, és természetesen a mértékre is figyelni kell. Ha azonban a mérték elcsúszna, a kombucha akkor is segít. A kombuchakonzentrátum fogyasztása hamar kitisztítja a szervezetből az alkohol utólagos hatásait.” • A Kombucha koncentrátum inulinnal, ananással, csipkebogyóval és papayával termékfotó mellett szereplő felirat: „Kombuchakonzentrátum: élő táplálék a testi-szellemi tisztaságért”
Természet- gyógyász magazinban az „Úti csomag az egészséges nyaralásért” c. cikk	2012. 06. hó	-	• „Hasmenés vagy székrekedés. Nyaraláskor mindkettő előfordulhat. ... Ebben az esetben jó szolgálatot tesz az inulinos kombuchakonzentrátum fogyasztása, mivel lerövidíti az emésztési tranzitidőt.” • „Ez a készítmény nemcsak a székrekedéskor segít, hanem az ellenkező esetben hasmenés esetén is, mivel saját bélflóránkat erősíti, és biotranszformáló hatásának köszönhetően kiürülésre képes formává alakítja a haszontalan, pangó tápanyagokat.”
Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura	2012. év	Lsd: a 79. pontban ismertetett táblázat Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló sora	

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
termékajánló			

117. Az eljáró versenytanács a Kombucha koncentrátum inulinnal, ananással, csipkebogyóval és papayával (G.) elnevezésű termék kapcsán fenntartja a jelen határozatban a kombucha, az ananász, a csipkebogyó és a papaya összetevők kapcsán korábban kifejtett érveit.

118. Az inulinnal kapcsolatban hivatkozott EFSA állítások az eljáró versenytanács megítélése szerint nem fogadhatóak el bizonyítékként, mivel az 1924/2006/EK rendelet V. fejezete 28. cikk (5) bekezdése szerint a 13. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett, egészségre vonatkozó állításokat⁸⁹ a rendelet hatálybalépése időpontjától a 13. cikk (3) bekezdésében említett lista elfogadásáig lehetett alkalmazni az élelmiszeripari vállalkozók saját felelőssége mellett, feltéve, hogy az állítások megfelelnek e rendeletnek és a rájuk vonatkozó hatályos nemzeti rendelkezéseknek. A Bizottság az eljárás alá vont által hivatkozott valamennyi⁹⁰ állítás esetében azt állapította meg, hogy az állítások a rendelet előírásainak nem felelnek meg. Az élelmiszeripari vállalkozó felelőssége éppen abban áll, hogy az átmeneti időszakban annak tudatában használja az állításokat, hogy adott esetben később bebizonyosodhat az állításról, hogy az a rendelet előírásaival nincs összhangban, így sérti a rendelet előírásait.

119. A fentiekre tekintettel az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont magatartása, azáltal, hogy a Kombucha koncentrátum inulinnal, ananással, csipkebogyóval és papayával (G.) megnevezésű terméket egészségre vonatkozó állításokkal népszerűsítette, megsértette az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontját, valamint megvalósította az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjának bj) alpontjában foglalt tényállást, valamint az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat és ezzel megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

120. „H” A Kombucha koncentrátum jóddal megnevezésű termékkel kapcsolatban tett gyógyhatásra utaló és egészségre vonatkozó állítások:

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
a termék címkéje		-	A jóddal hozzájárul a pajzsmirigyhormonok normál termeléséhez és a pajzsmirigy normál működéséhez. Szerepet játszik a normál szellemi működés fenntartásában. Részt vesz a normál energiatermelő anyagcsere folyamatokban, az idegrendszer

⁸⁹ Az egészségre vonatkozó olyan állítások, amelyek az alábbiak leírását vagy említését tartalmazzák:

a) a tápanyag vagy egyéb anyag szerepe a növekedésben, fejlődésben és a szervezet működésében

⁹⁰ A Bizottság értékelését a Vj/006-021/2013. sz. vizsgálati jelentés IV. melléklete tartalmazza.

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
			<i>normál működésében, a bőr normál állapotának megőrzésében.</i>
Hálózat TV	2011. év, 2012. év	Lsd: a 79. pontban ismertetett táblázat Hálózat TV sora	
Természet- gyógyász magazin, 7. oldal	2011. 05. hó	-	„A jó az egészség oktánszáma, a pajzsmirigy hormontermelésének alapvető üzemanyaga. A pajzsmirigy működése határozza meg szervezetünk alap-energiaszintjét, gyors, logikus szellemi reakcióinkat, anyagcserénket, közérzetünket. A kellő jódbevitel biztosítja karcsúságunkat, szép bőrünket, enyhíti a menopauza tüneteit.”
Természet- gyógyász magazinban „Az örök sláger: kombucha szerves jóddal” c. cikk 86-87. oldal	2011. 05. hó	„A jódos kombucha a mai, radioaktív sugárveszéllyel terhelt időszakban hatékonyan megelőzi a betegségek kialakulásának kockázatát.” „Mi is az a kombucha? Ősi létforma, egy zuzmó, ... A zuzmókat egyébként az emberek legrégebbi ételének és gyógyító eledelének tartják.” „beindulnak az öngyógyító mechanizmusok.” „A jódnak sugár-egészségügyi jelentősége is van, például radioaktív baleset során csökkenti a radioaktív jódbéépülésének lehetőségét.” „Az általános szervetlen jódsókkal történő jódozás olyan	„A kombucha elsőként szellemünkre hat az élő italban hordozott információval, amely végül a testünkre is jótékony hatással van.” „[A kombucha] Helyreállítja a bélflórát, javítja a vérkeringést, és segíti a stressz alatt állókat.” „A kombucha testünk felesleges, használhatatlan lerakódásait táplálékként kezeli, és eközben rengeteg energiát termel, valamint szinergista baktériumokkal támogatja a bélflórát. A megtisztult bélrendszer támogatja az immunrendszert, ...” „Ha rendezett a bélflóra és megtisztultak a bélfalak, akkor sokkal könnyebben szívódnak fel a tápanyagok.” „[A kombucha] teájában lévő tejsav a belek pH-jának az egyik fontos szabályozója.” „A jó a pajzsmirigyhormonok alkotóeleme, és igen sokféle feladatot lát el a szervezetünkben. Szerepe van a hormonegyensúly fenntartásában, a zsíranszanyagcsere, a vízháztartás, hőháztartás és a vér koleszterinszintjének

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
		<i>betegségek elterjedéséhez vezetett, amelyek eddig ritkábban fordultak elő (ilyen például a különféle bőrbetegségek, akne, allergiás panaszok, stb.), és amelyek spontán javulnak, ha megvonják a szervezettől a jódot. A szervetlen kötésű jód maró hatással van a nyálkahártyára, ezért náthát, kötőszöveti gyulladásokat, irritációkat válthat ki. Hatással van az idegrendszerre is: testi-lelki nyugtalanságot okozhat. A „kék jód” a jó jód. A tudományos vizsgálatok és az évezredes tapasztalatok egyértelműen kimutatták, hogy az élő szervezet számára az 1 vegyértékű, pozitív kötésben lévő jódon a legfontosabb, legaktívabb és legkedvezőbb élettani hatású. A jódnak ez a formája az emberi és állati szervezet számára a legtermészetesebb, és a tengeri flórában, faunában fordul elő; évmilliók óta biotranszformált állapotban. A természetazonos szerves jódkészítmények alkalmasak az élő szervezet jódszükségletének pótlására. a</i>	<i>szabályozásában, részt vesz az anyagcsere-folyamatok összehangolásában, valamint szükséges a normális növekedéshez. Továbbá fontos szerepet játszik a fizikai és szellemi teljesítőképesség és az immunrendszer fokozásában.”</i> • „Az általános szervetlen jódsókkal történő jódozás olyan betegségek elterjedéséhez vezetett, amelyek eddig ritkábban fordultak elő (ilyen például a különféle bőrbetegségek, akne, allergiás panaszok, stb.), és amelyek spontán javulnak, ha megvonják a szervezettől a jódot. A szervetlen kötésű jód maró hatással van a nyálkahártyára, ezért náthát, kötőszöveti gyulladásokat, irritációkat válthat ki. Hatással van az idegrendszerre is: testi-lelki nyugtalanságot okozhat. A „kék jód” a jó jód. A tudományos vizsgálatok és az évezredes tapasztalatok egyértelműen kimutatták, hogy az élő szervezet számára az 1 vegyértékű, pozitív kötésben lévő jódon a legfontosabb, legaktívabb és legkedvezőbb élettani hatású. A jódnak ez a formája az emberi és állati szervezet számára a legtermészetesebb, és a tengeri flórában, faunában fordul elő; évmilliók óta biotranszformált állapotban. A természetazonos szerves jódkészítmények alkalmasak az élő szervezet jódszükségletének pótlására. a kombuchakoncentrátum szerves kötésű jódot tartalmaz!” • „A kombucha viszont egyre több ember segítőtársa az egészséges életmód fenntartásában.”

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
		<i>kombuchakonzentrátum szerves kötőanyagot tartalmaz!</i>	
Zöldvér lúgosító program termékajánló (4. oldal)	2009. tavasz	Lsd: a 79. pontban ismertetett táblázat Zöldvér lúgosító program termékajánló sora	
Minden ami szép, ránc vár még alcímű Viva Natura termékajánló	2012. év	Lsd: a 79. pontban ismertetett táblázat Minden ami szép, ránc vár még alcímű Viva Natura termékajánló sora	

121. Az eljárás alá vont által a jóddal kapcsolatban hivatkozott EFSA állítások alkalmazásának feltétele, hogy az élelmiszer jódforrásnak minősüljön. Egy élelmiszer az 1924/2006/EK rendelet mellékletének értelmében akkor minősül valamilyen vitamin vagy ásványi anyag forrásnak, ha a termék legalább a 90/496/EGK irányelv mellékletében meghatározott jelentős mennyiséget, vagy a vitaminok és ásványi anyagok, valamint egyes más anyagok élelmiszerhez történő hozzáadásáról szóló, 2006. december 20-i 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikke szerint engedélyezett eltérések által megállapított mennyiséget tartalmaz. A 90/496/EGK rendelet mellékletének értelmében a jódtartalom napi bevitelének mennyisége 150 µg. A jelentős mennyiség meghatározásánál rendszerint a mellékletben szereplő javasolt bevitel 15%-át kell figyelembe venni az élelmiszer minden egyes 100 grammja, 100 milliliterje vagy egy csomagja esetében, amennyiben a csomagolás csak egyetlen adagot tartalmaz. Eszerint jódból jelentős mennyiségnek minősül 22,5 µg (azaz 0,0225 mg).
122. Tekintettel arra, hogy a Kombucha koncentrátum jóddal megnevezésű termék felhasználási útmutatója a koncentrátumot fogyasztása naponta 1-3 alkalommal javasolt akként, hogy 3 evőkanál (25 ml) koncentrátumot kell 2 dl folyadékkal hígítva elkészíteni, a hígítási arány 1:8.
123. Amennyiben a termék literje 1,6 mg szerves jódot tartalmaz, 25 ml koncentrátum 0,04 mg, azaz 0,00004 µg szerves jódot tartalmaz. Ebben az esetben a koncentrátum napi háromszori fogyasztás esetén sem tartalmaz jódot jelentősnek minősülő mennyiségben, csak 0,00012 µg-ot.
124. A fentiekre tekintettel semelyik, az EFSA konszolidált listáján található, jóddal kapcsolatban tett egészségre vonatkozó állítás alkalmazásának törvényi feltételei nem állnak fenn.
125. Ezek alapján az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont magatartása, azáltal, hogy a Kombucha koncentrátum jóddal (H) megnevezésű terméket egészségre vonatkozó állításokkal népszerűsítette, megsértette az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontját, valamint megvalósította az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjának bj) alpontjában foglalt tényállást, valamint az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat és ezzel megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

126. „I” Az Imponáll zöldzab, zeller, zöldárpa, csalán, csipkebogyó tablettával kapcsolatban tett gyógyhatásra utaló és egészségre vonatkozó állítások:

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
saját honlap	2011. 05. hó	„Felhasználhatják: felnőtt férfiak, nők, intenzív sportot űzők, menedzserek, stresszes életmódot folytatók, idősödő férfiak, prosztata problémákkal küzdők.”	„Felhasználhatják: felnőtt férfiak, nők, intenzív sportot űzők, menedzserek, stresszes életmódot folytatók, idősödő férfiak, prosztata problémákkal küzdők.” - A készítmény fejlesztésénél három célt tűztünk ki magunk elé: - a perifériás vérkeringés javítását, - az örömhormonok aktiválását, - a megfelelő ellazulás elérését, a stressz oldását.” „A paradicsom, a csipkebogyó, a pirospaprika nemcsak magas A-, C- és E-vitamin tartalma miatt fontos, hanem piros színük fodrozza gyökérpontunk „energiaterét”.” - Készítményünket ajánljuk azoknak a sportolóknak, testépítőknek is, akik mesterséges szteroidok fogyasztásából fokozzák teljesítményüket, izomtónusukat. A tablettában megtalálható természetes erőforrások segítségével hasonlóképpen elérhető a megfelelő erőnlét és izomtónus a szteroidok káros mellékhatásainak (impotencia, testi és lelki degeneratív elváltozások) elkerülésével.
Természetgyógyász magazin	2012. 06. hó	-	„Az Imponáll tabletta növényi összetevőivel (zöld zab, zeller, zöld árpa, csalán, csipkebogyó, papaya, fokhagyma, kombuchapor, zöldtea, szerecsendió, paradicsom) segíti a férfiakat abban, hogy sugárzóan energikusak legyenek.”

127. Az eljárás alá vont e termékkel kapcsolatban hivatkozott a zöldzab, a zeller, a zöldárpa, a csalán, a fokhagyma, a csipkebogyó, a papaya és a zöld tea vonatkozásában található EFSA állításokra.

128. Az eljárás alá vont ugyanakkor nem igazolta, hogy a termék a fokhagymát, a papayát és a zöld teát olyan mennyiségben tartalmazza, amely az állítás szerinti általánosan elfogadott

tudományos bizonyítékokkal igazolt táplálkozási vagy élettani hatást eredményezi. Emiatt az eljáró versenytanács megítélése szerint a fokhagyma, a csipkebogyó, a papaya és a zöld tea vonatkozásában tett egészségre vonatkozó EFSA állításokra történő hivatkozás irreleváns.

129. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a fogyasztásra kész termékkel kapcsolatban tett állítások igazolására a zöldzab, a zeller, a zöldárpára, a csalánra és a csipkebogyóra vonatkozó EFSA állítások nem vehetők figyelembe, mivel az 1924/2006/EK rendelet IV. fejezete 10. cikk (3) bekezdése szerint a tápanyag vagy az élelmiszer – általában az egészségre vagy az egészséggel kapcsolatos jó közérzetre gyakorolt – általános, nem részletezett kedvező hatásaira való hivatkozás csak akkor közölhető, ha azt a 13. vagy 14. cikkben meghatározott listában szereplő egészségre vonatkozó egyedi állítás is kíséri.

130. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy a csipkebogyó vonatkozásában tett állítás, miszerint „a paradicsom, a csipkebogyó, a pirospaprika magas A-, C- és E-vitamin tartalma miatt fontos, ...”, a 4321-es azonosítójú EFSA állításra hivatkozással elfogadható.

Ezen állítás szerint a csipkebogyó gazdag C-vitamin forrás, ezáltal segíti az immunrendszer normál működésének fenntartását. Ezen állítás használatát a Bizottság engedélyezte, azzal a feltétellel, hogy ez az állítás abban az esetben alkalmazható, amennyiben az élelmiszer legalább C-vitamin forrásnak minősül. Egy élelmiszer az 1924/2006/EK rendelet mellékletének értelmében akkor minősül valamilyen vitamin vagy ásványianyag forrásnak, ha a termék legalább a 90/496/EGK irányelv mellékletében meghatározott jelentős mennyiséget, vagy a vitaminok és ásványi anyagok, valamint egyes más anyagok élelmiszerhez történő hozzáadásáról szóló, 2006. december 20-i 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikke szerint engedélyezett eltérések által megállapított mennyiséget tartalmaz. A 90/496/EGK rendelet mellékletének értelmében a C vitamin ajánlott napi bevitelének mennyisége 60 mg. A jelentős mennyiség meghatározásánál rendszerint a mellékletben szereplő javasolt bevitel 15%-át kell figyelembe venni az élelmiszer minden egyes 100 grammja, 100 milliliterje vagy egy csomagja esetében, amennyiben a csomagolás csak egyetlen adagot tartalmaz. Eszerint C vitaminból jelentős mennyiségnek minősül 9 mg/nap. Tekintettel arra, hogy a felhasználási javaslat szerint elfogyasztott kapszula mindösszesen 34,2 g csipkebogyót tartalmaz, az EFSA állítás alkalmazása a rendelet előírásaival összhangban van.

131. Ugyanakkor nem szerepel az EFSA konszolidált listáján olyan állítás, amely rokon értelmű lenne „a paradicsom, a csipkebogyó, a pirospaprika nemcsak magas A-, C- és E-vitamin tartalma miatt fontos, hanem piros színük fodrozza gyökérpontunk „energiaterét” közléssel, ezért ez az állítás nem igazolható a csipkebogyó esetében hivatkozott egyéb, EFSA listán található állítással.

132. Azon állítás, mely szerint „az Imponáll tablettá növényi összetevőivel (zöld zab, zeller, zöld árpa, csalán, csipkebogyó, papaya, fokhagyma, kombuchapor, zöldtea, szerecsendió, paradicsom) segíti a férfiakat abban, hogy sugárzóan energikusak legyenek” az eljáró versenytanács szerint kizárólag a csalán vonatkozásában állja meg a helyét, figyelemmel a 3834-es azonosítójú EFSA állításra. Ezen állítás szerint a csalán erősíti, élénkíti a testet, emiatt a következő (illetve ezzel rokon értelmű) állítások használata – az élelmiszeripari vállalkozó felelőssége mellett – az átmeneti időszakban megengedett, mint például: „támogatja a testi vitalitást vagy „segít, hogy energikusabbnak érezze magát az ember”, amennyiben legalább 4 g-ot elfogyasztanak belőle.

133. Az eljáró versenytanács a fentiekben kifejtettekre figyelemmel megállapította, hogy az eljárás alá vont magatartása, azáltal, hogy az Imponáll zöldzab, zeller, zöldárpa, csalán,

csipkebogyó tabletta megnevezésű terméket egészségre vonatkozó állításokkal – ebbe bele nem értve a búzafű vitamintartalmával, ásványi anyag és nyomelem tartalmával, illetve a csipkebogyó magas C-vitamin tartalmára utaló és a csalán energetikussá tevő képességével kapcsolatos állításokat – népszerűsítette, megsértette az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontját, valamint megvalósította az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjának bj) alpontjában foglalt tényállást, valamint az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat és ezzel megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

134.A fentiekén túl az eljáró versenytanács megállapította, hogy az Imponáll zöldzab, zeller, zöldárpa, csalán, csipkebogyó tabletta vonatkozásában a csipkebogyó magas C-vitamin tartalmára utaló állítás a 4321-es azonosítójú EFSA állítás miatt, a csalán energetikussá tevő képességével kapcsolatos állítás alkalmazása a 3834-es azonosítójú EFSA állítás miatt nem sérti sem az Éltv., sem az Fttv. rendelkezéseit, mivel a hivatkozott EFSA állítások alkalmazásának törvényi feltételei fennállnak.

135. „J” Az Áfonya-acerola kapszulával kapcsolatban tett gyógyhatásra utaló és egészségre vonatkozó állítások:

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
saját honlap	2011. 05. hó	• „A kapszula segít megelőzni a húgyuti fertőzéseket,” • „enyhíti az inkontinencia panaszait.”	-
termék csomagolása	2012. december 14. előtt:	-	• „A tőzegáfonya hatóanyagai pozitív hatással vannak a húgyút egészségének fenntartására.” • „Antioxidáns hatású
	2012. december 14-től:	-	• „A tőzegáfonya ... apró, piros bogyói élettanilag fontos hatóanyagokat tartalmaznak.”

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
Természetgyógyász magazin	2011. 07. hó	• <i>A kapszula segít eliminálni a patogén⁹¹ baktériumokat, hozzájárul az alsó húgyúti rendszer egészségének megőrzéséhez.</i>	• <i>A kapszula segít eliminálni a patogén⁹² baktériumokat, hozzájárul az alsó húgyúti rendszer egészségének megőrzéséhez.</i>
Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló (26. oldal)	2012. év	-	• <i>„Egészséges húgyutak”</i> • <i>„A tőzegáfonya segít fenntartani a húgyúti rendszer egészségét,”</i> • <i>„elősegíti a húgyutakról a kórokozó baktériumok eltávolítását.”</i>

136. Az eljárás alá vont által az Áfonya-acerola kapszula népszerűsítése során tett gyógyhatásra vonatkozó állítások kapcsán megállapítható, hogy az az értend-kiegészítők vonatkozásában az Éltv. rendelkezésein túl az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet 6. § (2) bekezdése is kimondja, hogy étrend-kiegészítő reklámozása során tilos a terméknek betegséget megelőző vagy gyógyító hatást tulajdonítani, illetve ilyen tulajdonságra utalni.

137. Ennek okán az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont magatartása, azáltal, hogy az Alen megnevezésű terméknek gyógyhatást tulajdonított, megsértette az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdésében foglalt tilalmat.

138. Az eljárás alá vont által hivatkozott EFSA állítások közül az acerolára vonatkozó 1256-os azonosítójú állítás utal antioxidáns hatásra. Ezen állítás alkalmazását azonban a Bizottság nem engedélyezte, mivel arra a következtetésre jutott, hogy az állítás a tudományos bizonyítékok értékelése alapján a rendelet előírásainak nem felel meg, az élelmiszernek tulajdonított hatás nem igazolt.

139. A tőzegáfonyával kapcsolatos, húgyutak egészségére utaló, illetőleg a kórokozó baktériumok eltávolítására való képességre utaló 1125, 2770, 3328, 1288 és 2153 azonosítószámú állításokat a Bizottság szintén nem engedélyezte, mivel arra a következtetésre jutott, hogy az állítás a tudományos bizonyítékok értékelése alapján a rendelet előírásainak nem felel meg.

140. Az eljáró versenytanács megítélése szerint ezért a hivatkozott 1256, 1125, 2770, 3328, 1288 és 2153 azonosítójú egészségre vonatkozó állítások nem fogadhatóak el bizonyítékként, mivel az 1924/2006/EK rendelet V. fejezete 28. cikk (5) bekezdése szerint a 13. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett, egészségre vonatkozó állításokat a rendelet

⁹¹ kórokozó

⁹² kórokozó

hatálybalépése időpontjától a 13. cikk (3) bekezdésében említett lista elfogadásáig lehetett alkalmazni az élelmiszeripari vállalkozók saját felelőssége mellett, feltéve, hogy az állítások megfelelnek e rendeletnek és a rájuk vonatkozó hatályos nemzeti rendelkezéseknek. Tekintve, hogy a Bizottság azt állapította meg, hogy az állítások a rendelet előírásainak nem felelnek meg, az élelmiszeripari vállalkozó felelőssége éppen abban áll, hogy az átmeneti időszakban annak tudatában használja az állításokat, hogy adott esetben később bebizonyosodhat az állításról, hogy az a rendelet előírásaival nincs összhangban, így sérti a rendelet előírásait.

141.A fentiekre tekintettel az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont magatartása, azáltal, hogy az Áfonya-acerola kapszula (J) megnevezésű terméket egészségre vonatkozó állításokkal népszerűsítette, megsértette az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontját, valamint megvalósította az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjának bj) alpontjában foglalt tényállást, valamint az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat és ezzel megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

142. „K” Az Alen elnevezésű termékkel kapcsolatban tett gyógyhatásra utaló és egészségre vonatkozó állítások:

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
saját honlap	2013. 07. hó	-	„Koncentrált és hatékony sejtáplálék. Sejtjeink egészsége életminőségünk alapkőve.... Egyre nagyobb terhelésnek vagyunk kitéve ezért lényegesen több tápanyagra van szükségünk, mint korábban. Stressz, gyors étkezések, a háztartás és a hivatás miatti kettős terhelés, káros környezeti hatások, a dohányzás és alkoholfogyasztás fokozottan őrlik erőinket. A szervezet tápanyag raktára megfogyatkozott. Következmény a lelkiállapot különböző zavarai: fáradtság, csökkent teljesítőképesség. Hogyan tölthetem fel tápanyag-raktáraitam? A Dr. Vargas-Machuca által kifejlesztett Szuperétket már több, mint egy évtizede sikeresen forgalmazzák Németországban. Élspotolók, ökölvívók, egészségtudatos családok fogyasztják rendszeresen.”

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
Hálózat TV		„Fogyasztásával elkerülhetőek a már gyermekkorban kialakult táplálkozási rendellenességek”	„Organikus szuper étek. Elfogyasztott táplálékaink 88%-a haszontalan. Alen, a mindent adó táplálék. Csak a szervezetünknek szükséges vitaminokat, ásványi anyagokat és nyomelemeket tartalmazza. Rendszeres fogyasztásával hozzájárulhat, hogy szervezete kiegyensúlyozottabbá váljon, hozzájusson a nélkülözhetetlen vitaminokhoz, ásványi anyagokhoz, enzimekhez, aminosavakhoz.”
Zöldvér lúgosító program termékajánló	2009. tavasz	„Dr. Vargas ... Több évtizedes tapasztalat alapján állítja, hogy az ALEN pozitív hatással van olyan betegségekre, mint az alterózis, csontritkulás, az ízületi gyulladások és bőrgyógyászati problémák pl. pikkelysömör és neurodermitisz, a rákmegelőzés és az öregedési tünetek, a cukorbetegség és a depresszió.” „Az ALEN fogyasztása által az emberek erősebbé válnak, kevésbé lesznek fogékonyak a megfázásos betegségekre.”	„Cél: A szervezet sejt szintű táplálása ... hozzájárul sejtjeink revitalizációjához (megfiatalodásához)” „Az ALEN úgy képes sejt szinten szervezetünket támogatni, hogy eközben sejtjeink revitalizációs (fiatalító) folyamatához is jelentősen hozzájárul.” „Az ALEN készítéséhez genetikailag magas értékű, ritka növényeket használnak, például pázsitfűfélék olyan ősi fajtáit, amelyek csak az Andok legjobb minőségű vulkáni talaján nőnek. Ezek a növények magas koncentrációban tartalmazzák a metionint és ciszteint aminosavakat, amiből a test kiváló fehérjéket épít.” „Az ALEN rendszeres fogyasztása garantálja, hogy sejtjeink regenerálódjanak, újjászülessenek és ezáltal egész testünk tökéletesen működjön.” „Az ALEN szedése mellett csökkenthetjük testsúlyunkat a rossz diéták romboló hatása nélkül.” „Dr. Vargas ... Több évtizedes tapasztalat alapján állítja, hogy az ALEN pozitív hatással van olyan betegségekre, mint az alterózis, csontritkulás, az ízületi gyulladások és bőrgyógyászati problémák pl. pikkelysömör és neurodermitisz, a rákmegelőzés és az öregedési tünetek, a cukorbetegség és a depresszió.” • „Az ALEN támogatja az immunrendszer működését.” „Az ALEN nagyobb teljesítményekre

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
			sarkall minket, jelentősebb, éberebb ésszel ajándékoz meg, ráadásul szemmel láthatóan fiatalító hatása is van.” „Gyermekeink étrendjébe két éves kortól javasolja beépíteni az ALEN fogyasztását, jelentősen hozzájárulva az egészséges szervezet kialakulásához.” „Az ALEN legnagyobb fogyasztói idős emberek, sportolók, testépítők és mindenki, aki fokozottabb teljesítményt szeretne nyújtani megszokott életvitele mellett.” - Dr. Vargás véleménye szerint legalább 50 esszenciális (szervezetünkben nem előállítható) anyagnak kellene napi rendszerességgel testünk rendelkezésére állni. Ennek hiányában egészségünk károkat szenved, sejtenergiánk pedig tartósan negatívan változik és ezzel sejteink ellenálló-képessége, ereje csökken, ez vezet az idő előtti öregedéshez. „Azon fáradozunk, hogy táplálkozásunkat koncentrált tápanyagokkal támogassuk, másképpen az emberi faj feltartóztathatatlanná válna.” (ALEN minden, amit az élet adhat című könyvből)
Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló Alen – minden, amit az étel adhat (19. oldal)			„Az Alen úgy képes sejtszinten támogatni a szervezetünket, hogy közben a sejteink revitalizációs (fiatalító) folyamataihoz is hozzájárul.” „Készítéséhez genetikailag magas értékű, ritka növényeket használtak, például pázsitfűfélék olyan ősi fajtáit, amelyek csak az Andok legjobb minőségű vulkáni talaján nőnek és nagyon hasznosak a testnek, például a fehérjék építéséhez.”
Minden ami szép, ránk vár még alcímű Viva Natura termékajánló Fogyó Hold, fogyókúrát támogató program			„Csodák csodája: amikor kevesebb, de minőségi tápanyagot adunk testünknek, akkor az megtisztul, felszabadul és minőségi életérzést, növekvő vitalitást tapasztalunk. Ha emellett még netán kilóinkat mérgeinkkel együtt elvesztettük, akkor mindent elértünk, amire vágytunk.” „A programot fogyó Holdkor kell elkezdni, mert a mérgeanyagok akkor tudnak a leghatékonyabban távozni a szervezetünkben. A megtisztulás és a

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
20. o.			<i>méregtelenítés ideális módja a Colon Control program elvégzése. ...</i> <i>A Fogyó Hold program termékei:</i> <i>Colon Control program termékei. Az alapsomag tagjai: Starter (Kombucha koncentrátum inulinnal igény szerint), Likarap, Májprotektor, Colon Control por.</i> <i>Ananász-papaya-kurkuma enzimkomplex [...]</i> <i>Szelíd Kék Jód [...]</i> <i>Alen – a minőségi táplálék, vagyis minden, amit az étel adhat! Az Alen úgy képes sejtszinten támogatni a szervezetünket, hogy közben a sejteink revitalizációs (fiatalító) folyamataihoz is hozzájárul”.</i>

143. Tekintettel arra, hogy az Alen elnevezésű termék étrend-kiegészítőnek minősül, az Éltv. rendelkezésein túl vonatkoznak rá az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendeletben foglaltak is, melynek 6. § (2) bekezdése kimondja, hogy étrend-kiegészítő reklámozása során tilos a terméknek betegséget megelőző vagy gyógyító hatást tulajdonítani, illetve ilyen tulajdonságra utalni.

144. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont megsértette az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdésében foglalt tilalmat, mivel az Alen elnevezésű termékének (J) gyógyhatásra utaló állításokat alkalmazott.

145. Az eljárás alá vont vállalkozás az Alen megnevezésű termékkel kapcsolatban tett közléseket az EFSA konszolidált listáján megtalálható állítással nem igazolta.

146. A fentiekre tekintettel az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás vont magatartása, azáltal, hogy az Alen megnevezésű (J) terméket egészségre vonatkozó állításokkal népszerűsítette, megsértette az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontját, valamint megvalósította az Fttv. 6. §-a (1) bekezdése b) pontjának bj) alpontjában foglalt tényállást, valamint az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat és ezzel megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

147. „L” A Mokusaku talptapasszal kapcsolatban tett gyógyhatásra utaló és egészségre vonatkozó állítások:

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
saját honlap	2011. 04. hó		• „a tapasz a reflexpontokon keresztül vonja ki a felgyülemlett felesleges anyagokat szervezetünkéből” • „az egyik legmodernebb, leghatásosabb és legegyszerűbb módja az emberi test méregtelenítésének”
Zöldvér lúgosító program termékajánló	2009. tavasz	• „Ekcéma kezelésére ... alkalmazzák” • „a megfelelő reflexpontokra helyezett tapaszok a fájdalmat is csillapítják” • „hatásos a fizioterápia során,, • „csökkenti a duzzanatokat” • „enyhíti az ízületi fájdalmakat” • „A Csípőspaprikás tapasz ... Paprika kivonatot tartalmaz, ezért főleg ízületi fájdalmak kezelésére, ... javasoljuk, de váll- és nyakfájdalom, derék- és hátfájdalom, térdfájdalom, duzzanat, ízületi gyulladás, ficam, zúzódás, reumatikus fájdalmak, izomfájdalmak esetén is hatásos.” • „a tapaszok használata erősíti az immunrendszert, a szervezet öngyógyító képességét.” • „a láb reflexpontjainak megfelelően alkalmazható ... fejfájás-, orr- és fülfájás enyhítésére”	• „eredeti japán méregtelenítő tapaszok,, • „Cél: A szervezet méregtelenítése a talp reflexpontjain, illetve a test különböző felületein elhelyezve,, • „antibakterizáló és fertőtlenítő tulajdonsága miatt alkalmazzák” • „az egyik legmodernebb, leghatásosabb és legegyszerűbb módja az emberi test méregtelenítésének” • „biztosítja a normál vérkeringést” • „A tapasz 100%-ban természetes anyagokból készült, mint a ... turmalin, amely erősíti a többi összetevő hatását, stimulálja a száraz bőrt, különösen a láb körüli (durva, egyenetlen, repedezett) területeken.,, • „A tapasz a reflexpontokon keresztül vonja ki a felgyülemlett felesleges anyagokat szervezetünkéből.” • „A Csípőspaprikás tapasz a Mokusaku méregtelenítő tapasz pozitív tulajdonságait felerősíti és kiegészíti. ... hogy melegen tartsa a testet és a lábakat, így fenntartva a megfelelő vérkeringést.” • „,,A Csípőspaprikás tapasz ... Paprika kivonatot tartalmaz, ezért a vérkeringés javítására javasoljuk,...” • „a láb reflexpontjainak megfelelően

Kommunikációs eszköz, amelyen az állítás megjelenik	A hirdetés időpontja vagy időtartama	Gyógyhatásra utaló állítás	Egészségre vonatkozó állítás
		„Stressz, álmatlanság, gyomorfájás, emésztési zavarok, légzési problémák, szívpanaszok kezelésére.”	<i>alkalmazható menstruációs fájdalom ... enyhítésére”</i> „Stressz, álmatlanság, gyomorfájás, emésztési zavarok, légzési problémák, szívpanaszok kezelésére.”

148. Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont vállalkozás nem tett eleget az Fttv. 14. §-ában megfogalmazott bizonyítási kötelezettségének, úgy kell tekinteni, hogy a Mokusaku talptapasz megnevezésű termékkel (L) kapcsolatos – kereskedelmi kommunikációban állított – információk nem felelnek meg a valóságnak.

149. A fentiekre tekintettel az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont magatartása, azáltal, hogy a Mokusaku talptapasz (L) megnevezésű terméket

- gyógyhatásra utaló állításokkal népszerűsítette, megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat az Fttv. mellékletének 17. pontjában foglalt tényállás megvalósításával.
- egészségre vonatkozó állításokkal népszerűsítette, megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat az Fttv. a 6. §-a (1) bekezdésének b) pont bj) alpontjában foglalt tényállás megvalósításával.

150. Továbbá az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont magatartása, azáltal, hogy a Mokusaku talptapasz megnevezésű terméket úgy népszerűsítette, hogy a termék használatától várható eredményekkel, illetőleg annak várható előnyeivel kapcsolatban tett állítások nem rendelkeznek tudományos megalapozottsággal, megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pont bg) alpontjában foglalt tényállás megvalósításával.

VII.

Összefoglalás

151. Az eljáró versenytanács a Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján megállapítja, hogy a fentiekben felsorolt állítások alkalmazásával a Viva Natura World Kft. 2009. tavaszától 2013. január 18-ig tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor termékeivel kapcsolatban jogilag valótlanak minősülő állításokat alkalmazott.

152. Az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdése – figyelemmel az Éltv. 10. §-a (4) bekezdésében foglalt rendelkezésre – egyértelműen kimondja, hogy élelmiszerre vonatkozó reklámban tilos (ha jogszabály, vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkezik) az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat tulajdonítani, illetve a reklám nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását.

153. Figyelembe véve azt, hogy Kombucha gomba kultúra (A), a Kombucha koncentrátum (B), a Kombucha koncentrátum ananással, csipkebogyóval és papayával, (C) a Kombucha koncentrátum papayával (D), a Kombucha koncentrátum búzafüvel (E), a Kombucha koncentrátum csipkebogyóval (F), a Kombucha koncentrátum inulinnal, ananással, csipkebogyóval és papayával (G), a Kombucha koncentrátum jóddal (H), illetve az Imponáll zöldzab, zeller, zöldárpa, csalán, csipkebogyó tabletta (I) élelmiszernek minősül és az eljárás alá vont ezen termékeknek kereskedelmi kommunikációiban gyógyhatást tulajdonított, megsértette az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdését.
154. Amikor az eljárás alá vont termékeivel kapcsolatban jogilag valótlannak minősülő állításokat alkalmazott az egészségre gyakorolt hatásukra, valamint adott célra való alkalmasságukra, a használatuktól várható eredményekre, előnyeikre vonatkozóan, ezzel a vállalkozás megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdését, az Éltv. 10. §-a (2) bekezdésének b) pontját, valamint az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat
- az Fttv. mellékletének 17. pontjában,
 - az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésében, illetve
 - az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének bg) és bj) pontjában foglalt tényállás megvalósítása révén.
155. Az Fttv. 9. §-a alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll, abban az esetben is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.
156. Az Fttv. tehát az ún. „érdek-elvet” tekinti a felelősség megállapíthatósága alapjának. Az Fttv. értelmében elsődlegesen azon vállalkozások felelőssége állapítható meg a közzétett tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tekintetében, amelynek az értékesítés, eladásösztönzés közvetlenül érdekében áll.
157. A jelen eljárásban vizsgált kereskedelmi kommunikációkat megjelentető Viva Natura Kft. az eljárással érintett termékek értékesítéséből származó árbevétele miatt egyértelműen érdekelt volt azok értékesítésében.
158. A fentiek alapján megállapítható a Viva Natura World Kft. Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése szerinti érdek-elvű felelőssége a vizsgált kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban.
159. A jogsértés Tpvt. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján történő megállapításán túlmenően a Versenytanács a Tpvt. 77. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján megtiltja a fenti magatartás további folytatását az eljárás alá vont számára a fogyasztók érdekeinek védelme érdekében.
160. A Versenytanács a bírság kiszabását is szükségesnek tartja az eljárás alá vonttal szemben a Tpvt. 78. §-ának (1) bekezdése alapján. A Versenytanács a bírság összegét a Tpvt. 78. §-a (3) bekezdésének, illetőleg a GVH Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú, a bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsi gyakorlatot rögzítő közleményben foglaltaknak megfelelően határozza meg. A bírság összegének megállapításakor az eljáró versenytanács a jogsértő tájékoztatással járó költségből indult ki, mely a vizsgált időszakban [üzleti titok] Ft. volt.⁹³ Tekintetbe kell venni még azt is, hogy a

⁹³ Vj/006-005/2013., Vj/006-009/2013., Vj/006-018/2013., Vj/006-020/2013. sz. iratok

kifogásolt kommunikáció részben a vállalkozás saját honlapján jelent meg, amelynek költségei nem jelentősek, különösen az általa elért fogyasztók számához képest.

161. Az eljáró versenytanács értékelte az eljárás alá vontnak azt az előadását is, amely a 20 másodperces reklámfilmekkel volt kapcsolatos. Nem fogadta azonban el az eljáró versenytanács a védekezést abban a körben, hogy a Hálózat TV-vel szemben „bartel” megállapodás alapján ténylegesen a reklámidő értékénél kevesebbet fizetett ki, mivel a természetben nyújtott szolgáltatás ugyanúgy ellenértéket jelent, mint a pénzben történő fizetés esetében. Tekintettel azonban arra, hogy konkrét adat nem volt megismerhető az eljárás során az ellenszolgáltatás tényleges értékéről, és további vizsgálódás nem mutatkozott volna eredményesnek, az eljáró versenytanács az ismert kommunikációs költségeket fogadta el kiindulási összegként.
162. Az eljárás alá vont esetében súlyosító körülményként vette figyelembe az eljáró versenytanács, hogy
- a termékek az egészség megőrzésével, helyreállításával kapcsolatos, bizalmi jellegű termékek (kiemelt súlyosító tényező),
 - a jogsértő magatartással megcélzott fogyasztói kör részben – az egészségügyi problémákkal küzdő, és ebből adódóan a hasonló magatartásokra érzékeny, döntési folyamatukban sérülékenyebb fogyasztók – fokozottan kiszolgáltatott (kiemelt súlyosító tényező),
 - nagy súllyal, hogy az eljárás alá vont magatartása felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének kereskedelmi kommunikációk nagyszámú fogyasztót értek el, továbbá
 - a teljes kereskedelmi gyakorlat a jogsértő kommunikációkra épült, és
 - a jogsértő kommunikációt huzamosabb időszakon (több, mint három és fél éven) keresztül folytatta, továbbá
 - a teljes vizsgált időszakban fennállott az a jogellenes helyzet, hogy meg nem engedett gyógyhatás állításokat és egészségre ható állításokat tett közzé.
163. Az eljáró versenytanács enyhítő körülményt az eljárás alá vont vizsgált magatartásával kapcsolatban nem talált. Nem volt elfogadható az az előadása az eljárás alá vontnak, hogy a jogsértő kommunikációk alkalmazásától még 2012. májusában elállt – a GVH eljárásának hatására. A jelen eljárás ugyanis 2013. január 8-án kezdődött, így bármilyen kommunikációs változtatás okszerű kapcsolatban a hivatali eljárással nem állhatott.
- Ugyancsak bizonyítatlan maradt az az előadása az eljárás alá vontnak, hogy a tárgyaláson megjelölt két prospektusát a gazdasági körülmények változására tekintettel nem tudta felhasználni. Az alkalmazott kommunikáció adataiból következően ugyanis ezzel az állítással ellentétben az volt megállapítható, hogy már 2009. évben alkalmazta a „Zöldvér lugosító program” termékajánlót, és 2012. évben pedig a „Minden ami szép...” alcímű termékajánlóját.
164. A Versenytanács az így megállapított bírságösszegeket megvizsgálta abból a szempontból, hogy kellő elrettentő erő képvisel-e, tekintettel az ügy összes körülményére, a speciális és generális prevenció elveit figyelembe véve, valamint, hogy nem haladja-e meg a törvényi maximumot. Tekintettel arra, hogy a határozat meghozatalának időszakában még

nem áll rendelkezésre hiteles adat a 2013. gazdasági évben elért nettó árbevételről, az eljáró versenytanács a Tptv. 78.§. (2) bekezdésének alkalmazásával a bírság maximumának meghatározásakor az utolsó hitelesen lezárt gazdasági év (2012.) árbevételét tekintette irányadónak.

VIII.

Egyéb kérdések

165. A Tptv. 74. §-ának (1) bekezdése értelmében az eljáró versenytanács tárgyalást tart, ha azt az ügyfél kéri, vagy az eljáró versenytanács szükségesnek tartja. Az eljáró versenytanács az előzetes álláspont megküldésével egyidejűleg nyilatkozattételre hívta fel az ügyfelet arról, hogy kéri-e tárgyalás tartását. Az eljárás alá vont az előzetes álláspontra érdemi előadást nem tett, de kérte tárgyalás tartását, amire tekintettel az eljáró versenytanács a tárgyalást követően hozta meg határozatát.
166. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 110. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint a keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben a döntés végrehajtásának felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a Versenytanács nem foganatosíthatja.
167. A bírságnak a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételi számlája javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő
- az eljárás alá vont neve,
 - a versenyfelügyeleti eljárás száma,
 - a befizetés jogcíme (bírság).
168. A Ket. 138. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni. A (3) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.
169. Az eljárás alá vont kérte a tárgyaláson az esetleges bírságnak részletekben történő megfizetését engedélyezni. Megállapítható volt, hogy nyilvánvalóan jogszabályba ütköző módon folytatta kereskedelmi gyakorlatát a betegség gyógyítására vonatkozó állításainak közzétételével.
170. Ugyanakkor az eljárás alá vont nem nyújtott be semmilyen konkrét adatot (mérleget, bankszámlakivonatot, stb.) ahhoz, hogy érdemben értékelhesse az eljáró versenytanács a részletfizetési kérelmét, valamint a bevételi és kommunikációs költség adatai alapján az állapítható meg, hogy a cég fizetőképessége fennáll.
171. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a Gazdasági Versenyhivatal jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.
172. Az Fttv. 11. §-ának (1) bekezdése értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál - a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak

figyelembevételével - a következő szempontok irányadóak: a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján.

173. Az Fttv. 11. §-ának (2) bekezdése szerint a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha a) a kereskedelmi gyakorlat országos műsorszolgáltatást végző műsorszolgáltatón keresztül valósul meg, b) a kereskedelmi gyakorlat országos terjesztésű időszakos lap vagy legalább három megyében terjesztett napilap útján valósul meg, c) a fogyasztók közvetlen megkeresésének módszerével végzett kereskedelmi gyakorlat legalább három megye fogyasztói felé irányul, vagy d) az áru eladásának helyén alkalmazott eladásösztönző kereskedelmi gyakorlat legalább három megyében megszervezésre kerül.

(Megjegyzi az eljáró versenytanács a fenti szempontok megállapíthatóságára tekintettel, hogy mellőzte a Hálózat TV megkeresését, mivel hatáskörét az előző adatok alapján már megállapította. Az a kérdés, amit az eljárás alá vont vállalkozás felvetett – nevezetesen, hogy vizsgálja meg a GVH, hogy milyen körben került ismertetésre a kommunikációja – nem volt releváns az ügyben, mivel az egyéb adatok indokolták az eljárás fentiek szerinti megindítását, lefolytatását és elbírálását.)

174. Az eljáró versenytanács a fentiek alapján megállapította a GVH hatáskörének jelen ügybeni fennálltát. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat alkalmas volt a gazdasági verseny érdemi befolyásolására, tekintettel arra, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat országos terjesztésű időszakos lapok útján (24. pont) valósult meg.

175. Figyelemmel az Fttv. fenti rendelkezéseire a GVH hatásköre az Éltv. vonatkozásában is fennáll, tekintettel az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdésére, amely szerint a 10. §-ának (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint.

176. Az Fttv. 17. §-ának (1) bekezdése szerint az Fttv.-ben meghatározott hatóság jár el az e törvény szerinti eljárásban akkor is, ha külön törvény, illetve az annak végrehajtására kiadott jogszabály vagy az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó rendelkezésének megsértése tekintetében külön törvény így rendelkezik. Az ilyen eljárásban az eljáró hatóság vizsgálja mind az Fttv.-ben, mind pedig a külön törvény, illetve az annak végrehajtására kiadott jogszabály, illetve az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa fogyasztókkal szembeni kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó rendelkezéseinek megsértését.

177. A GVH illetékessége az ország egész területére kiterjed a Tpv. 46. §-a alapján.

178. Az eljárást befejező döntést a Tpvt. 63. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint a vizsgálat elrendelésétől számított három hónapon belül kell meghozni; az ügyintézési határidő azonban ugyanezen szakasz (6) bekezdése szerint indokolt esetben két alkalommal, egyenként legfeljebb két hónappal meghosszabbítható. A Ket. 33. §-a (3) bekezdésének c) pontja alapján a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő az ügyintézési határidőbe nem számít be. Az ügyben mutatkozó késedelem az előadó versenytanács tag betegségével összefüggésben keletkezett.

179. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2014. február 18.

dr. Berki Ádám s.k.
előadó versenytanács tag

dr. Kőhalmi Attila s.k.
versenytanács tag

Dr. Miskolczi Bodnár Péter s.k.
versenytanács tag